

๑๘ ต.ค. ๒๕๖๗

อ่านเมื่อวันที่.....

☐ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒.๑)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๒๔๓๗/๒๕๖๕
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๐๒๔/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๗ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { บริษัท สวนสอง จำกัด (ห้างหุ้นส่วนจำกัด สวนสอง (เดิม)) ผู้ฟ้องคดี
สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองอุบลราชธานี
คดีหมายเลขดำที่ ๗๕/๒๕๕๙ หมายเลขแดงที่ ๒๖๑/๒๕๖๕

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและเพิ่มเติมฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบการรายใหม่
ขนาดเล็ก ก่อตั้งขึ้นเพื่อประกอบกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากก๊าซชีวภาพ กำลังการผลิตไม่เกิน
๑ เมกะวัตต์ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงาน
อุตสาหกรรมและได้รับเงินสนับสนุนจากผู้ถูกฟ้องคดีตามสัญญารับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อ
ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม
(ส่วนผู้เข้าร่วมโครงการฯ) เลขที่ ๕๕ - ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ โดยสัญญาดังกล่าว
กำหนดให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันลงนามในสัญญาถึงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘ ซึ่งสรุปสาระสำคัญ
ตามสัญญาฉบับนี้ได้ว่า ผู้ฟ้องคดีจะต้องดำเนินงานโครงการระบบผลิตก๊าซชีวภาพที่สามารถจะ
นำก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้ไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่า ๓,๔๙๔ ลูกบาศก์เมตร มาตรฐาน/วัน
โดยอ้างอิงปริมาณพลังงานตามสัดส่วน %CH₄ ในก๊าซชีวภาพที่ ๖๐% (โดยปริมาตร) ฯลฯ ทั้งนี้
ผู้ถูกฟ้องคดีตกลงจัดสรรเงินสนับสนุนให้แก่ผู้ฟ้องคดีในวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

/แบ่งจ่ายเป็น...

แบ่งจ่ายเป็น ๓ งวด งวดที่ ๑ จ่ายร้อยละ ๓๐ ของวงเงินได้รับสนับสนุนเป็นเงินจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อผู้ฟ้องคดีลงนามสัญญาขอรับเงินสนับสนุนและทำหนังสือขอเบิกเงินสนับสนุนงวดที่ ๑ และส่งมอบหนังสือค้ำประกัน (หลักประกันเงินสนับสนุน) ฯลฯ งวดที่ ๒ จ่ายร้อยละ ๓๕ ของวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนหักด้วยเงินที่ได้จ่ายในงวดที่ ๑ คิดเป็นเงินจำนวน ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ครบจำนวนตามกำหนดเวลาจัดส่ง ฯลฯ และงวดที่ ๓ จ่ายร้อยละ ๒๕ ของวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนเป็นเงินจำนวน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ และรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ครบจำนวนตามกำหนดเวลาการจัดส่ง ฯลฯ ในส่วนของการส่งรายงานนั้น ผู้ฟ้องคดีจะต้องส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ เมื่อผู้ฟ้องคดีก่อสร้างติดตั้งระบบผลิตก๊าซชีวภาพและระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์แล้วเสร็จ และมีการทดสอบการทำงานของอุปกรณ์หลักเรียบร้อยแล้วพร้อมที่จะเริ่มต้นเดินระบบ รายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้นำก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้ไปใช้ประโยชน์ตามขอบข่ายการดำเนินงานครบถ้วน ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีต้องจัดส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ ก่อนสิ้นสุดสัญญา ในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จตามงวดงานที่ขอเบิกเงินสนับสนุนในงวดที่ ๒ และงวดที่ ๓ ภายในกำหนดเวลา ผู้ฟ้องคดีสามารถขอขยายเวลาดำเนินการโครงการดังกล่าวได้ ซึ่งในวันทำสัญญาผู้ฟ้องคดีได้ส่งมอบหนังสือค้ำประกันของธนาคารออมสิน สาขาอำนาจเจริญ เลขที่ ๗๕๐๑-๐๐๐๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ จำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา และต่อมาได้ส่งมอบหนังสือค้ำประกันของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาปทุมราชวงศา เลขที่ ค.ปทร. ๐๐๐๑๙/๒๐๑๐๖๘/๐๐๐๑/๕๗ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๗ จำนวนเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อเป็นหลักประกันเงินสนับสนุน หลังจากนั้น ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘ แก้ไขส่วนของการใช้บังคับและการสิ้นสุดสัญญาเพื่อให้สัญญาฉบับนี้มีผลใช้บังคับนับแต่วันลงนามในสัญญาจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ สำหรับการตรวจรับงาน ผู้ถูกฟ้องคดีได้แต่งตั้งสถานจัดการและอนุรักษ์พลังงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นที่ปรึกษาติดตามโครงการในพื้นที่ติดตั้งระบบเพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงานในสถานที่ก่อสร้าง และกลั่นกรองรายงานความก้าวหน้าทุกฉบับของผู้ฟ้องคดี

หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้จ่ายเงินสนับสนุน งวดที่ ๑ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้วจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามโครงการแล้วเสร็จตามขอบข่ายงานงวดที่ ๑ และได้จัดส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา ประกอบด้วย ส่วนที่ ๑ งานออกแบบระบบก๊าซชีวภาพ ส่วนที่ ๒ บัญชีแสดงปริมาณวัสดุและราคา ส่วนที่ ๓ บัญชีแสดงค่าใช้จ่ายจริง ส่วนที่ ๔ รายงานก่อสร้างและติดตั้งอุปกรณ์

/ทั้งหมด...

ทั้งหมด ส่วนที่ ๕ รายงานการทดสอบการทำงานของอุปกรณ์หลัก และส่วนที่ ๖ รายงานความพร้อมการเริ่มต้นเดินระบบ และขอเบิกเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ จำนวน ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีเข้าตรวจการก่อสร้างและการติดตั้งอุปกรณ์เครื่องจักรของระบบทั้งหมดที่แล้วเสร็จตามเงื่อนไขของสัญญาตั้งแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๘ หลังจากนั้น มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ปรึกษาโครงการของผู้ถูกฟ้องคดี ได้เข้าตรวจสอบผลการดำเนินการตามรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ แล้วให้ผู้ฟ้องคดีผ่านเกณฑ์ตามเงื่อนไขในสัญญา โดยไม่ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีแก้ไขแต่อย่างใด และได้ตรวจสอบแล้วเสร็จตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๘ หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีได้ส่งรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ฉบับที่ ๑๐ (ระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๘) แต่จนระยะเวลาตามโครงการสิ้นสุดในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ (ที่ถูกคือ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘) ผู้ถูกฟ้องคดียังมิได้แจ้งผลการพิจารณารายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และจ่ายเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสัญญา ทำให้ไม่สามารถดำเนินโครงการดังกล่าวต่อไปได้เพราะขาดเงินทุนสนับสนุน แต่ผู้ฟ้องคดียังประสงค์ที่จะดำเนินโครงการดังกล่าวต่อไปซึ่งเหลือเพียงขั้นตอนการขนานไฟฟ้ากับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ขอย้ายระยะเวลาตามสัญญา แต่ผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙ ปฏิเสธโดยอ้างว่าโครงการดังกล่าวได้สิ้นสุดลงแล้วเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ แต่ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีกลับได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๑๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งผลการพิจารณารายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ พร้อมบอกเลิกสัญญามายังผู้ฟ้องคดี โดยแจ้งว่าผู้ฟ้องคดีก่อสร้างระบบผลิตก๊าซชีวภาพไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากขาดอุปกรณ์การนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดซื้อ เป็นการปฏิบัติผิดสัญญาตามข้อ ๑๒.๒ พร้อมทั้งรับหนังสือคำประกันของทั้งสองธนาคารทันทีอันเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามสัญญา เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินโครงการจนผ่านการทดสอบระบบนำก๊าซไปใช้ประโยชน์จากการตรวจรับงานของที่ปรึกษาโครงการของผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ และบอกเลิกสัญญาให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นวันสิ้นสุดโครงการ เป็นการแจ้งผลการพิจารณาที่ล่าช้าและเป็นการแจ้งหลังสิ้นสุดโครงการแล้ว ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีโอกาสแก้ไขข้อบกพร่อง อีกทั้งยังแจ้งผลการพิจารณารายงานความก้าวหน้าทั้งสองฉบับพร้อมกันอันเป็นการพิจารณาที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๔ และข้อ ๖.๓ ของสัญญาพิพาทที่กำหนดให้ต้องจ่ายเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ เมื่อมีการพิจารณารายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน เท่านั้น กรณีนี้จึงไม่ใช่ความผิดของผู้ฟ้องคดีซึ่งได้ดำเนินโครงการนี้จนผ่านการทดสอบระบบนำก๊าซไปใช้ประโยชน์จากการตรวจรับงานของคณะที่ปรึกษาของผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิบอกเลิกสัญญา

/อีกทั้งการที่...

อีกทั้งการที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือแจ้งบอกเลิกสัญญาไปยังภูมิลำเนาอื่นซึ่งมิใช่ภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดียังเป็นการบอกเลิกสัญญาที่ไม่ชอบ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีริบหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหลักประกันเงินสนับสนุนจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๑๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่อง ผลการพิจารณารายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ฉบับที่ ๒ และการบอกเลิกสัญญาโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม ปี ๒๕๕๕

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีขยายระยะเวลาโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมตามหนังสือของผู้ฟ้องคดีลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ ในอัตราร้อยละ ๔๕ ของวงเงินสนับสนุนเป็นเงินจำนวน ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท และเงินสนับสนุนในงวดที่ ๓ ในอัตราร้อยละ ๒๕ ของวงเงินสนับสนุนเป็นเงินจำนวน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี

๔. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนหลักประกันตามหนังสือค้ำประกันของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาปทุมราชวงศา เลขที่ ค.ปทร. ๐๐๐๑๙/๒๐๑๐๖๘/๐๐๐๑/๕๗ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๗ จำนวนเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท และคืนหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคารออมสิน สาขาอำนาจเจริญ เลขที่.๗๕๐๑ - ๐๐๐๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ จำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของเงินดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การและเพิ่มเติมคำให้การว่า กระทรวงพลังงานได้กำหนดนโยบายสนับสนุนการผลิตก๊าซชีวภาพเพื่อเป็นอีกทางเลือกของการใช้พลังงานในประเทศไทย ประกอบกับแผนอนุรักษ์พลังงานได้กำหนดแนวทางการช่วยเหลือผลักดันให้เกิดการผลิตก๊าซชีวภาพในประเทศไทยอย่างเต็มรูปแบบ พร้อมทั้งแผนส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพในช่วงปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ เพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการเร่งลงทุนจัดสร้างระบบผลิตก๊าซชีวภาพ คณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ (ครั้งที่ ๔๖) เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๐ จึงมีมติจัดสรรเงินให้ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อใช้ในโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพ (ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔) ในวงเงินรวม ๔,๙๓๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ครอบคลุมการส่งเสริมก๊าซชีวภาพในฟาร์มปศุสัตว์ โรงงานอุตสาหกรรม และของเสียจากชุมชน โดยแผนงานในส่วน of โรงงานอุตสาหกรรมนั้นมีแผนงานส่งเสริมการจัดทำระบบผลิตก๊าซชีวภาพรวม ๓๓๘ โรงงาน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม พร้อมทั้งประกาศเชิญชวน

/ให้ผู้ประกอบการ...

ให้ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมที่มีความสนใจในการจัดทำระบบก๊าซชีวภาพจากน้ำเสีย หรือของเสียในโรงงานอุตสาหกรรม ยื่นข้อเสนอเพื่อขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริม การอนุรักษ์พลังงานเพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้เทคโนโลยีก๊าซชีวภาพอย่างแพร่หลายในประเทศไทย อันจะเป็นการสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาด ช่วยลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก และ ช่วยแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีโดย สำนักนโยบายอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนได้รับจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อส่งเสริม การอนุรักษ์พลังงาน แผนพลังงานทดแทน งานส่งเสริมและสาธิต โครงการส่งเสริมเทคโนโลยี ก๊าซชีวภาพ ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ในวงเงิน ๓,๙๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท มีระยะเวลาดำเนิน โครงการ ๖๐ เดือน โดยเริ่มโครงการตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๑ สิ้นสุดโครงการวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๖ ต่อมา คณะอนุกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานอนุมัติ ขยายระยะเวลาโครงการเป็นสิ้นสุดโครงการในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีจะให้ เงินสนับสนุนในสัดส่วนร้อยละ ๒๐ - ๕๐ ของวงเงินลงทุนก่อสร้างระบบ รวมค่าที่ปรึกษา และไม่เกินวงเงินสนับสนุน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นข้อเสนอขอรับเงินสนับสนุนและ ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้เข้าร่วมโครงการ และได้ลงนามกับผู้ถูกฟ้องคดีในสัญญารับเงินสนับสนุน จากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับ โรงงานอุตสาหกรรม (ส่วนผู้เข้าร่วมโครงการฯ) เลขที่ ๕๕ - ๒๑๘ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ในวงเงินไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของค่าก่อสร้างระบบรวมค่าที่ปรึกษาไม่เกินวงเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมทั้งได้ยื่นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาเป็นจำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท มีกำหนด ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ ๒ ปี สิ้นสุดวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รับการ ขยายระยะเวลาการปฏิบัติตามสัญญาเป็นสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ สำหรับการ เบิกจ่ายเงินสนับสนุนตามสัญญานั้น กำหนดแบ่งจ่ายเป็น ๓ งวด ดังนี้ งวดที่ ๑ จ่ายร้อยละ ๓๐ ของวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนเมื่อผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ต่อผู้ถูกฟ้องคดี เรียบร้อยแล้วโดยผู้ฟ้องคดีต้องส่งมอบหลักประกันเงินสนับสนุนเป็นจำนวนเงินร้อยละ ๓๐ ของ วงเงินที่ได้รับการสนับสนุน งวดที่ ๒ จ่ายร้อยละ ๗๕ ของวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนหักด้วยเงิน ที่ได้จ่ายในงวดที่ ๑ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ประกอบด้วยรายงานการ ก่อสร้างติดตั้งระบบผลิตก๊าซชีวภาพและระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์แล้วเสร็จ และรายงาน ความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ครบจำนวนตามกำหนดเวลาการจัดส่ง และผู้ถูกฟ้องคดีให้ ความเห็นชอบแล้วพร้อมคืนหลักประกันเงินสนับสนุน งวดที่ ๓ จ่ายร้อยละ ๒๕ ของวงเงินที่ได้รับ การสนับสนุน เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ ประกอบด้วยรายงานการนำก๊าซ ชีวภาพที่ผลิตได้นำไปใช้ประโยชน์ตามเงื่อนไขในสัญญา และรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ครบจำนวนตามกำหนดเวลาการจัดส่ง และผู้ถูกฟ้องคดีให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว พร้อมคืน

/หลักประกัน...

หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา ในการนี้ผู้ถูกฟ้องคดีได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยจำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นที่ปรึกษาดำเนินการติดตามความก้าวหน้างานก่อสร้างติดตั้งระบบฯ รวมทั้งประเมินผลระบบฯ สถานที่ก่อสร้างของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ปี ๒๕๕๕ ได้แก่ การสอบทานราคาค่าก่อสร้างและดำเนินการติดตามตรวจสอบความเสร็จสมบูรณ์ของงานก่อสร้าง และการตรวจวัดการนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบเพื่อประกอบการเบิกจ่ายเงินสนับสนุนตามงวดการจ่ายเงินให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ สำหรับรายชื่อของผู้ฟ้องคดีผู้ถูกฟ้องคดีได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นที่ปรึกษา ดำเนินการในหน้าที่ติดตั้งระบบในส่วนโครงการของผู้ฟ้องคดี

ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ขอเบิกจ่ายเงินสนับสนุน งวดที่ ๑ จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมทั้งยื่นหลักประกันเงินสนับสนุนจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีได้อนุมัติเบิกจ่ายเงินสนับสนุน งวดที่ ๑ ให้กับผู้ฟ้องคดีแล้วเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๗ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และเบิกเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ จากผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีได้ส่งรายงานฉบับดังกล่าวให้มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ปรึกษาโครงการตรวจสอบ ซึ่งที่ปรึกษาโครงการตรวจสอบรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ พร้อมทั้งพิจารณารายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ฉบับที่ ๘ (มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๘) ตามที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๘ เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีดำเนินการก่อสร้างระบบผลิตก๊าซชีวภาพไม่แล้วเสร็จโดยมีความก้าวหน้าโครงการร้อยละ ๗๕ ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการเบิกจ่ายเงินสนับสนุนตามสัญญา ที่ปรึกษาโครงการจึงได้ประสานงานกับผู้ฟ้องคดีให้ดำเนินการก่อสร้างระบบให้แล้วเสร็จ และปรับปรุงรายงานฉบับดังกล่าวให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ส่งรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ฉบับที่ ๙ (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๕๘) โดยมีความก้าวหน้าของโครงการร้อยละ ๗๕ และได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ และขอเบิกเงินสนับสนุนงวดที่ ๓ พร้อมทั้งส่งรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ฉบับที่ ๑๐ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๘) โดยแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบว่าได้ดำเนินงานโครงการแล้วเสร็จและได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) เรียบร้อยแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๕๑๗๘ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ขอให้ที่ปรึกษาโครงการรายงานผลการตรวจสอบผลการดำเนินงานและความสมบูรณ์ของรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ของผู้ฟ้องคดี ซึ่งต่อมาที่ปรึกษาโครงการได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๑๔.๔.๑๐/๕๙๘ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ แจ้งผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานว่า รายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ของผู้ฟ้องคดีไม่สมบูรณ์ ขอให้

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการด้านเอกสารเพิ่มเติม ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือที่ พน ๐๖๐๖/ว ๕๓๕๒ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ขอให้ผู้ฟ้องคดีจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมตามความเห็นของที่ปรึกษาโครงการเพื่อประกอบการพิจารณารายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ หลังจากนั้น ได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๕๘๑๗ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ขอให้ที่ปรึกษาโครงการดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ครั้งที่ ๒ ของผู้ฟ้องคดี ซึ่งที่ปรึกษาโครงการได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของรายงานและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ ณ สถานที่ก่อสร้างระบบผลิตก๊าซชีวภาพของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แล้วได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๑๔.๔.๑๐/๖๖๙ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบว่า ผู้ฟ้องคดีดำเนินงานโครงการไม่ครบถ้วน เนื่องจากขาดอุปกรณ์นำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดซื้อ จึงไม่สามารถตรวจรับรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในสัญญาฉบับที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ปฏิบัติผิดสัญญาซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีสามารถบอกเลิกสัญญาได้ตามข้อ ๑๒.๒ ประกอบกับสถาบันวิจัยพลังงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นที่ปรึกษาเพื่อบริหารงานโครงการได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๑๒.๓๒/๐๐๘๘๑ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ให้ความเห็นว่าเห็นควรใช้สิทธิตามสัญญา โดยในขณะที่ยังมิได้มีการบอกเลิกสัญญานั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีขอขยายระยะเวลาสัญญาออกไปอีกเป็นเวลา ๑ ปี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๑๔๒๕ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งว่าไม่สามารถขยายระยะเวลาได้ เนื่องจากโครงการดังกล่าวได้สิ้นสุดลงแล้วเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๑๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งบอกเลิกสัญญากับผู้ฟ้องคดีและรีบหลักประกัน พร้อมทั้งมีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๑๕๖๕ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ และหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๑๕๖๖ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ เรียกให้ธนาคารออมสินและธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) นำแคชเชียร์เช็คมาชำระแก่ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อแลกเปลี่ยนหลักประกันกรณีที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติผิดสัญญา ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้นำแคชเชียร์เช็ค ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสุขุมวิท ๗๑ เลขที่ ๐๐๕๑๘๓๘๒ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้ผู้ถูกฟ้องคดีแล้วเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ และนำแคชเชียร์เช็คธนาคารออมสิน สาขาอำนาจเจริญ เลขที่ ๒๐๕๕๕๔๒ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ จำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท มอบให้ผู้ถูกฟ้องคดีแล้วเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ และมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ อุทธรณ์การบอกเลิกสัญญาของผู้ถูกฟ้องคดี ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๒๖๘๒ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าผู้ฟ้องคดีได้ยอมรับในคำอุทธรณ์แล้วว่าได้เข้าอุปกรณ์การนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์มาทดสอบระบบผลิตก๊าซชีวภาพเพื่อประกอบการพิจารณาเบิก

/จ่ายเงินสนับสนุน...

จ่ายเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ และหลังจากได้รับเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ แล้วจะนำเงินดังกล่าวไปขอสินเชื่อจากธนาคารเพื่อซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ ดังนั้น การบอกเลิกสัญญาและริบหลักประกันจึงชอบแล้ว นอกจากนี้ การที่ผู้ฟ้องคดีนำแคชเชียร์เช็คมาแลกเปลี่ยนหนังสือค้ำประกันตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีเจ้านั้นถือว่าผู้ฟ้องคดียอมรับผลในการบอกเลิกสัญญาแล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาลเพื่อขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ พร้อมดอกเบี้ยและคืนหลักประกัน ส่วนการที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ส่งหนังสือบอกเลิกสัญญาไปยังสำนักงานแห่งใหญ่ของผู้ฟ้องคดี เลขที่ ๒๙๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ แต่ส่งไปยังเลขที่ ๑๓ - ๑๕ ถนนขยางกูร ตำบลในเมือง อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี นั้น เนื่องจากสถานที่ดังกล่าวเป็นสถานที่ที่ผู้ฟ้องคดีได้แสดงความประสงค์ให้ผู้ถูกฟ้องคดีใช้สำหรับการติดต่อ และผู้ฟ้องคดีก็ได้รับเอกสารดังกล่าวจึงไม่มีเหตุที่จะอ้างได้ นอกจากนี้ การบอกเลิกสัญญาเป็นการใช้สิทธิตามสัญญาไม่ได้มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามคำนิยามในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงไม่มีเหตุที่ศาลจะสั่งเพิกถอน คำขอดังกล่าวเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และไม่มีเหตุที่ศาลจะขยายระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการดังกล่าวให้กับผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายให้กับผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ถึงผู้ถูกฟ้องคดี เรื่อง ขอส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และเบิกจ่ายเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ พร้อมแจ้งว่าได้จัดทำรายงานดังกล่าวตามเงื่อนไขของสัญญาเรียบร้อยแล้ว ประกอบด้วย ส่วนที่ ๑ งานออกแบบระบบก๊าซชีวภาพ ส่วนที่ ๒ บัญชีแสดงปริมาณวัสดุและราคา ส่วนที่ ๓ บัญชีแสดงค่าใช้จ่ายจริง ส่วนที่ ๔ รายงานการก่อสร้างและติดตั้งอุปกรณ์ทั้งหมด ส่วนที่ ๕ รายงานการทดสอบการทำงานของอุปกรณ์หลัก ส่วนที่ ๖ รายงานความพร้อมของการเริ่มต้นเดินระบบ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้จัดส่งรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ฉบับที่ ๘ (มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๘) ฉบับที่ ๙ (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๕๘) และในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นวันสิ้นสุดสัญญา ผู้ฟ้องคดีได้ส่งรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ฉบับที่ ๑๐ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๘) และรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ พร้อมขอเบิกเงินสนับสนุนงวดที่ ๓ โดยแจ้งว่าได้ดำเนินการตามเงื่อนไขของสัญญาเรียบร้อยแล้ว ประกอบด้วยส่วนที่ ๑ ผลการดำเนินงานของระบบก๊าซชีวภาพ ส่วนที่ ๒ ผลการนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ ส่วนที่ ๓ แนวทางจัดการน้ำเสียขั้นหลัง ส่วนที่ ๔ รายงานแผนการควบคุมและดูแลระบบฯ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๕๑๗๘ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ส่งรายงานความก้าวหน้า ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ ของผู้ฟ้องคดี ให้มหาวิทยาลัยขอนแก่น (สถานจัดการและอนุรักษ์

/พลังงาน)...

พลังงาน) ที่ปรึกษาโครงการ ดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานของผู้ฟ้องคดี และรายงาน
 ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อพิจารณาต่อไป ซึ่งต่อมา มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีหนังสือ ที่ ศร ๐๕๑๔.๔๑๐/๖๖๙
 ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ สรุปผลรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ ๑ เสนอผู้ถูกฟ้องคดีว่า
 มีผู้เข้าร่วมโครงการ ๒ ราย ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง การติดตั้งอุปกรณ์และมีปัญหาเรื่องการ
 ขอรับใบอนุญาต ร.ง.๔ ลำดับที่ ๘๙ ที่ไม่สามารถขอรับเงินสนับสนุนซึ่งรวมถึงผู้ฟ้องคดี พร้อมส่ง
 เอกสารรายงานการติดตามโครงการ และพื้นที่ก่อสร้างของสถานจัดการฯ ซึ่งได้ติดตาม
 ความก้าวหน้าการก่อสร้างและติดตั้งอุปกรณ์ประกอบระบบ โดยเข้าตรวจสอบพื้นที่โครงการของ
 ผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการก่อสร้างจริง
 กับรายงานดังกล่าว ซึ่งมีผลการตรวจสอบสรุปว่า ผู้ฟ้องคดีมีการก่อสร้างแล้วเสร็จและถูกต้อง
 แต่ขาดอุปกรณ์นำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์เนื่องจากอยู่ระหว่างการจัดซื้อ ทำให้ไม่สามารถ
 ตรวจรับรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ได้ พร้อมจัดส่งสรุปผลรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ ๑
 วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ซึ่งในส่วนของตรวจสอบการก่อสร้างระบบนำก๊าซชีวภาพ การติดตั้ง
 อุปกรณ์และส่วนประกอบต่างๆ ในรายการที่ ๕ ระบบใช้พลังงาน แพลนงานไฟฟ้า ระบุว่า
 ไม่ปรากฏความก้าวหน้าของงาน โดยมีผลสรุปการตรวจสอบว่าไม่ผ่าน เนื่องจากผู้ฟ้องคดี
 ขาดระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่จะนำไปใช้ในโครงการ
 อยู่ระหว่างการจัดซื้อผ่านมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม นั้น เห็นว่า ในการจัดส่งรายงาน
 ความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ตามสัญญา ย่อมหมายความว่าผู้ฟ้องคดีได้มีการก่อสร้าง ติดตั้งระบบ
 ผลิตก๊าซชีวภาพและระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์แล้วเสร็จ และมีการทดสอบการทำงาน
 ของอุปกรณ์หลักเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งจะเริ่มเดินระบบ เมื่อข้อเท็จจริงในคดีผู้ฟ้องคดีรับว่า
 ผู้ฟ้องคดีได้เข้าเครื่องอุปกรณ์การนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์มาทดสอบระบบผลิตก๊าซชีวภาพ
 ดังนั้น แม้มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ปรึกษาโครงการของผู้ถูกฟ้องคดี จะได้เข้าทดสอบการทำงาน
 ของอุปกรณ์ดังกล่าวแล้วเห็นว่าได้มาตรฐานหรือมีความพร้อมในการเริ่มต้นเดินระบบได้จริงก็ตาม
 แต่ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นก็มีหน้าที่เพียงตรวจสอบกลั่นกรองรายงาน และเสนอความเห็นต่อ
 ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อประกอบการพิจารณาเท่านั้น ดังนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วเห็นว่า
 ผู้ฟ้องคดียังดำเนินการไม่ครบถ้วน เนื่องจากขาดอุปกรณ์นำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็น
 เงื่อนไขที่สำคัญในรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ประกอบกับตามรายงานความก้าวหน้า
 ราย ๓ เดือน ฉบับที่ ๘ (มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๘) ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้นำส่งตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๗
 มีนาคม ๒๕๕๘ และผู้ถูกฟ้องคดีได้รับไว้เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ มีข้อความสรุปว่า
 ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการก่อสร้างดังกล่าวคิดเป็นความก้าวหน้าร้อยละ ๗๕ และอยู่ระหว่าง
 ดำเนินการขอ ร.ง.๔ (ลำดับที่ ๘๙) และต่อมาได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ส่งรายงาน
 ความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ฉบับที่ ๙ (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๕๘) ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับไว้เมื่อวันที่

/๒๕ มิถุนายน...

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ ซึ่งมีข้อความเช่นเดียวกันกับการส่งรายงานความก้าวหน้า ๓ เดือน ฉบับที่ ๘ จึงเป็นการยืนยันข้อเท็จจริงที่ว่า ขณะผู้ฟ้องคดีนำส่งรายงานความก้าวหน้า ฉบับที่ ๑ การดำเนินงานตามรายงานดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ ผู้ฟ้องคดียังคงดำเนินการได้เพียง ร้อยละ ๗๕ และยังไม่มีเอกสารใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) แนบประกอบการส่ง รายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ อันถือเป็นเงื่อนไขตามข้อ ๖ ของสัญญา อีกทั้งในการดำเนินการ ดังกล่าว เครื่องกำเนิดไฟฟ้าถือเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญของระบบการนำก๊าซไปใช้ประโยชน์ที่ต้อง มีและใช้ในการทดสอบ อันเป็นเครื่องเฉพาะที่ใช้ในการดำเนินการดังกล่าว ดังนั้น จึงต้องเป็น เครื่องเดียวกันกับที่จะต้องนำไปใช้หลังการทดสอบ ไม่ใช่เครื่องเช่าที่ผู้ฟ้องคดีดำเนินการเข้ามา เพื่อให้ที่ปรึกษาตรวจสอบและทดสอบเท่านั้น ซึ่งแม้ในการทดสอบจะปรากฏว่าใช้ได้ แต่ก็เป็นการใช้ได้สำหรับเครื่องเท่านั้น และไม่สามารถทราบได้ว่าเครื่องที่ผู้ฟ้องคดีจะซื้อจะใช้ได้ เช่นเดียวกันกับเครื่องเช่าที่ได้ทดสอบไปหรือไม่ จึงถือได้ว่าการจัดส่งรายงานความก้าวหน้า ฉบับที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีไม่มีอุปกรณ์การนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์เพื่อนำมาทดสอบระบบผลิต ก๊าซชีวภาพ ด้วยเหตุนี้ แม้ผู้ฟ้องคดีจะส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ รวมถึงรายงาน ความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ครบตามกำหนดเวลาการจัดส่งซึ่งอยู่ภายในระยะเวลาตามสัญญา (วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘) ก็ตาม แต่เมื่อรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ยังขาดอุปกรณ์นำ ก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ และรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ เป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการ นำก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้ไปใช้ประโยชน์ กรณีจึงเห็นได้ว่ารายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ ย่อมไม่ถูกต้องครบถ้วนไปด้วย ดังนั้น จึงถือว่าในการจัดส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้แนบเอกสารใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) และผู้ฟ้องคดียังดำเนินการ ก่อสร้างติดตั้งระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามสัญญา อันเป็นการผิดสัญญา การที่ผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญาตามหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๑๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ จึงเป็นการใช้สิทธิโดยชอบตามสัญญาแล้ว และผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิ รับหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหรือหลักประกันเงินสนับสนุนที่ผู้ฟ้องคดีได้มอบไว้กับ ผู้ถูกฟ้องคดี และงดจ่ายเงินสนับสนุนส่วนที่ยังไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการเบิกจ่ายได้ตามข้อ ๑๒ ของสัญญา

เมื่อพิจารณาข้อ ๗ วรรคหนึ่ง และข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ของสัญญาพิพาทแล้วเห็นว่า มีลักษณะเป็นข้อตกลงที่กำหนดความเสียหายระหว่างคู่สัญญาไว้ล่วงหน้ากรณีผู้ฟ้องคดีประพฤติผิด สัญญาดังกล่าว จึงเข้าลักษณะเป็นเบี้ยปรับตามมาตรา ๓๗๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พยานิชัย และเมื่อกฎหมายเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองมิได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเบี้ยปรับ เอาไว้ ดังนั้น จึงต้องนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๒ หนี้ ลักษณะ ๒ สัญญา หมวด ๓ มัดจำและกำหนดเบี้ยปรับ ในฐานะที่เป็นบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง

/มาใช้บังคับ...

มาใช้บังคับกับกรณีดังกล่าว และโดยที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าเบี้ยปรับที่รับนั้นสูงเกินส่วน ศาลจะลดลงเป็นจำนวนพอสมควรก็ได้ ในการที่จะวินิจฉัยว่าสมควรเพียงใดนั้น ท่านให้พิเคราะห์ถึงทางได้เสียของเจ้าหนี้ทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมาย ไม่ใช่แต่เพียงทางได้เสียในเชิงทรัพย์สินเท่านั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญากับผู้ฟ้องคดี เนื่องจากผู้ฟ้องคดีส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ โดยที่ยังมิได้ก่อสร้างติดตั้งระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ให้แล้วเสร็จพร้อมที่จะเริ่มต้นเดินระบบ และผู้ฟ้องคดียังไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) อันถือเป็นการส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ไม่ครบถ้วนหรือไม่เรียบร้อยตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญานั้น มีผลทำให้การดำเนินงานโครงการระบบผลิตก๊าซชีวภาพในส่วนของผู้ฟ้องคดีไม่เกิดขึ้น แต่ผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติงานตามสัญญาโดยส่วนใหญ่ครบถ้วน อีกทั้งสาเหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีการพิจารณารายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และการแจ้งผลที่ล่าช้า ในขณะที่ข้อเท็จจริงปรากฏต่อมาว่าหลังจากผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ บอกเลิกสัญญากับผู้ฟ้องคดีแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินงานโครงการนี้ต่อไป โดยเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๙ ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาเช่าซื้อชุดเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้าและอุปกรณ์จากมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม มาทำการติดตั้งในโครงการดังกล่าวจนสำเร็จ ซึ่งกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานได้ออกใบอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ผลิตพลังงานควบคุมเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ และคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้ออกใบอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าที่มีกำลังการผลิตติดตั้งไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ผู้ฟ้องคดีได้เริ่มทดสอบขนานไฟฟ้ากับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแล้วเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ และได้ยื่นแบบแจ้งความประสงค์จะเริ่มประกอบกิจการไฟฟ้า ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน โดยจะเริ่มประกอบกิจการไฟฟ้าในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐ รับแจ้งความประสงค์ของผู้ฟ้องคดีไว้แล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็ได้ประกอบกิจการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากผลผลิตการเกษตรจากกากอ้อย กากมัน เป็นต้น โดยได้ทำสัญญาขายกระแสไฟฟ้าให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำนาจเจริญจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเมื่อพิจารณาสัญญาระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่เกิดขึ้นจากการที่คณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน (กทอ.) ได้มีมติเห็นชอบแผนการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพ จึงได้จัดสรรเงินให้ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อใช้สำหรับโครงการดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมลงทุนก่อสร้างระบบผลิตก๊าซชีวภาพและนำมาใช้เป็นพลังงานทดแทน กรณีจึงเห็นได้ว่าโครงการดังกล่าวไม่ได้เป็นโครงการที่หวังผลกำไร หรือเป็นโครงการที่แสวงหากำไรซึ่งการสนับสนุนเงินทุนตามสัญญาดังกล่าว มีลักษณะเป็นการให้เปล่า ดังนั้น เมื่อปัจจุบันผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามโครงการดังกล่าว

/จนแล้วเสร็จ...

จนแล้วเสร็จ กรณีจึงถือว่ามิใช่โครงการเกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ต้องการส่งเสริมพัฒนาและสนับสนุนพลังงานสะอาด และเห็นว่าการที่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญานี้ได้ มิได้เกิดจากความจงใจที่จะไม่ปฏิบัติตามสัญญา แต่เกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ประกอบการกิจการผลิตไฟฟ้ารายใหม่และมีขนาดเล็กขาดเงินทุนบางส่วนที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการนี้ รวมทั้งไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหายอย่างใดเป็นพิเศษนอกเหนือไปจากการที่โครงการดังกล่าวล่าช้า จึงเห็นว่าค่าปรับที่ผู้ถูกฟ้องคดีใช้สิทธิริบหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหลักประกันเงินสนับสนุนของผู้ฟ้องคดีทั้งหมดเป็นเงินจำนวน ๓,๐๕๐,๐๐๐ บาท จึงสูงเกินส่วน เห็นสมควรลดเบี้ยปรับเงินหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหลักประกันเงินสนับสนุนให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยให้ผู้ฟ้องคดีชำระในอัตราร้อยละ ๑ ของหลักประกันดังกล่าว คิดเป็นเงินจำนวน ๓๐,๕๐๐ บาท เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้รับเงินหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหลักประกันเงินสนับสนุนเป็นค่าปรับตามสัญญาไว้แล้วเป็นเงินจำนวน ๓,๐๕๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องคืนเงินค่าปรับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหลักประกันเงินสนับสนุนจำนวน ๓,๐๑๙,๕๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี และเมื่อกรณีนี้ศาลวินิจฉัยว่าค่าปรับดังกล่าวสูงเกินส่วนและใช้ดุลพินิจลดค่าปรับให้แก่ผู้ฟ้องคดี มิใช่กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีผิดนัดชำระหนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ต้องชำระดอกเบี้ยจากเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนค่าปรับที่รับไปจากหลักประกันเงินสนับสนุนและหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๓,๐๑๙,๕๐๐ บาท ทั้งนี้ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด กับให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดี และค่าธรรมเนียมศาลในส่วนที่ชำระไว้เกินจำนวน ๑,๐๓๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ (ครั้งที่ ๔๖) เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๐ ได้มีมติจัดสรรเงินให้ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อใช้ในโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพ (ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔) ในวงเงินรวม ๔,๙๓๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ครอบคลุมการส่งเสริมก๊าซชีวภาพในฟาร์มปศุสัตว์โรงงานอุตสาหกรรม และของเสียจากชุมชน โดยแผนงานในส่วนโรงงานอุตสาหกรรมนั้น มีแผนงานส่งเสริมการจัดทำระบบผลิตก๊าซชีวภาพรวม ๓๓๘ โรงงาน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม พร้อมทั้งประกาศเชิญชวนให้ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมที่มีความสนใจในการจัดทำระบบก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียหรือของเสียในโรงงานอุตสาหกรรมยื่นข้อเสนอเพื่อขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้เทคโนโลยีก๊าซชีวภาพอย่างแพร่หลายในประเทศไทย อันจะเป็นการสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาดช่วยลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกและช่วยแก้ไขปัญห

/ด้านสิ่งแวดล้อม...

ด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ตัดสินใจลงทุนก่อสร้างระบบผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียและนำก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้มาใช้เป็นพลังงานทดแทน โดยใช้เงินจากกองทุนฯ มาช่วยลดภาระความเสี่ยงในการลงทุนเพราะเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่ยังไม่มีการใช้เป็นที่แพร่หลายในประเทศไทย โดยมีเงื่อนไขตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนด ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวสอดคล้องกับสัญญาเช่าซื้อเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้า (Gas Engine) ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้เช่าซื้อจากมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม เพื่อนำมาเป็นอุปกรณ์นำก๊าซไปใช้ประโยชน์ในโครงการของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าหรือชุดเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้า (Gas Engine) ถือเป็นอุปกรณ์สำคัญของระบบการนำก๊าซไปใช้ประโยชน์ดังที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัย แต่โดยที่ยังเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่ไม่มีการใช้กันแพร่หลายในประเทศไทย การทดสอบประสิทธิภาพและสมรรถนะของเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้าจะต้องดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ (บริษัทผู้ผลิตเครื่องยนต์) ที่มีประสบการณ์และมีความเชื่อถือหรือดำเนินการทดสอบเองโดยบริษัทผู้ขาย จึงทำให้เกิดความล่าช้าในการจัดหาและส่งมอบเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้า แต่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นแบบฟอร์มขอรับการส่งเสริมสนับสนุนการลงทุนโครงการส่งเสริมการลงทุนด้านอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนด้วยเงินทุนหมุนเวียน (ESCO Revolving Fund) ต่อมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม ในฐานะผู้บริหารโครงการให้เช่าซื้ออุปกรณ์ประสิทธิภาพตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นระยะเวลาก่อนวันสิ้นสุดสัญญาในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ แต่ปรากฏว่า กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า คณะกรรมการลงทุนโครงการส่งเสริมการลงทุนด้านอนุรักษ์พลังงาน ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ (ครั้งที่ ๒๘) เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๙ มีมติอนุมัติให้มูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการลงทุนโครงการเช่าซื้อชุดเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้า (Gas Engine) พร้อมอุปกรณ์ประกอบระบบแก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นระยะเวลาภายหลังสิ้นสุดสัญญาและโครงการของผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว พฤติการณ์ดังกล่าวจึงไม่ใช่ความผิดและบกพร่องของผู้ฟ้องคดี และเป็นเหตุการณ์ที่ผู้ฟ้องคดีไม่อาจป้องกันได้แม้จะได้จัดการระมัดระวังตามสมควร จึงเป็นเหตุสุดวิสัยหรือพ้นวิสัยที่ผู้ฟ้องคดีจะดำเนินการให้สำเร็จในทางงานดังกล่าวและส่งมอบงานแก่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ ซึ่งในการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีมีมหาวิทยาลัยขอนแก่นในฐานะที่ปรึกษาโครงการทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบการดำเนินการของผู้ฟ้องคดีในสถานที่ก่อสร้างซึ่งเป็นหน้าที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาพิพาท แต่ความจริงในการดำเนินการก่อสร้างในทุกระบบ ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นจะมีที่ปรึกษาโครงการที่ทำหน้าที่ตามสัญญา ติดตาม ตรวจสอบ ตรวจรับงาน และยังเป็นผู้ให้คำปรึกษาและแนะนำในการดำเนินงานในทุกระบบของโครงการแก่ผู้ฟ้องคดีด้วย เพราะผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบการในกรณีที่ เป็นโรงงานอุตสาหกรรมก่อสร้างใหม่

/ส่วนกรณี...

ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีนำส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ การดำเนินงานตามรายการดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ ดำเนินการได้เพียงร้อยละ ๗๕ และยังไม่มีเอกสารใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) แนบประกอบการส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ นั้น เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ขนาดเล็กที่มีความตั้งใจแต่ยังขาดเงินทุน ซึ่งการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) ย่อมเป็นไปตามแต่บริบทปัญหาแต่ละพื้นที่ ไม่อาจดำเนินการให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดได้ ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีตามลำดับ และได้ติดตามรายงานที่นำส่งผ่านทางที่ปรึกษาของผู้ถูกฟ้องคดีมาโดยตลอด เมื่อได้รับการติดตามตรวจสอบและคำปรึกษาแนะนำจากที่ปรึกษาของผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว ผู้ฟ้องคดีก็ได้ดำเนินการแก้ไขรายการจนแล้วเสร็จ ส่วนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) ผู้ฟ้องคดีได้นำส่งเรียบร้อยแล้ว ดังปรากฏว่าในเวลาທີ່ที่ปรึกษาได้ลงพื้นที่ตามการแจ้งของผู้ถูกฟ้องคดี ในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ว่า ระบบงานทุกส่วนผ่านรวมถึงใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) ได้นำส่งเรียบร้อยแล้ว สำหรับอุปกรณ์นำก๊าซไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากในเวลานั้นแบบฟอร์มขอรับการส่งเสริมสนับสนุนการลงทุน โครงการส่งเสริมการลงทุนด้านอนุรักษ์พลังงาน และพลังงานทดแทนด้วยเงินทุนหมุนเวียน (ESCO Revolving Fund) ต่อมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมยังมิได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการลงทุนโครงการส่งเสริมการลงทุนด้านอนุรักษ์พลังงาน ที่ปรึกษาโครงการและผู้ฟ้องคดีจึงได้หาแนวทางแก้ไขปัญหามาเพื่อให้ได้ทำการทดสอบการเดินระบบนำก๊าซไปใช้ประโยชน์ โดยการเช่าเครื่องกำเนิดไฟฟ้ามาทำการทดสอบ ซึ่งขณะนั้นที่ปรึกษาของผู้ถูกฟ้องคดีทราบว่าผู้ฟ้องคดีอยู่ระหว่างการขอจัดซื้อเครื่องอุปกรณ์นำก๊าซไปใช้ประโยชน์จากมูลนิธิพลังงานและสิ่งแวดล้อม ที่ปรึกษาโครงการจึงได้ทำรายงานสรุปผลการตรวจสอบตามสรุปรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ ๑ ว่า ...เนื่องจาก generator ที่จะนำมาใช้ในโครงการอยู่ระหว่างการจัดซื้อผ่านมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม และที่ปรึกษาโครงการได้มีหนังสือ ที่ ศบ ๐๕๑๔.๔.๑๐/๖๖๙ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ส่งรายงานสรุปผลการรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ ๑ ต่อผู้ถูกฟ้องคดี สรุปว่า จากการตรวจสอบสถานที่ก่อสร้างของผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ปรากฏว่างานส่วนอื่นๆ ของผู้ฟ้องคดีผ่านยกเว้นระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้เช่าเครื่องกำเนิดไฟฟ้ามาเพื่อให้ที่ปรึกษาโครงการทำการทดสอบการทำงานของอุปกรณ์หลัก ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นก็รับฟังได้ว่าที่ปรึกษาโครงการได้เข้าทดสอบการทำงานของอุปกรณ์ดังกล่าวแล้วเห็นว่าได้มาตรฐานหรือมีความพร้อมในการเริ่มต้นเดินระบบได้จริง

/เมื่อตามข้อ ๔...

เมื่อตามข้อ ๔ ประกอบสัญญาข้อ ๖.๓ ของสัญญาพิพาทไม่ได้กำหนดว่า อุปกรณ์หลักที่นำมาทดสอบการทำงานระบบนำก๊าซไปใช้ประโยชน์ไม่ให้เข้าเครื่องอุปกรณ์มาทำการทดสอบ แต่กำหนดเงื่อนไขเฉพาะกรณีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) ต้องไม่ซ้ำซ้อน (หรือเป็นฉบับเดียวกัน) กับสัญญารับเงินสนับสนุนฉบับอื่นๆ ดังนั้น เมื่อขั้นตอนทดสอบผลการทดสอบการเดินระบบการทำงานของอุปกรณ์หลักจากเครื่องเข้าได้มาตรฐาน หรือมีความพร้อมในการเริ่มต้นเดินระบบได้จริง การทดสอบการเดินระบบการทำงานของอุปกรณ์จากการเข้าซื้อชุดเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้า (Gas Engine) พร้อมอุปกรณ์ประกอบที่ยื่นแบบฟอร์มขอรับการส่งเสริมสนับสนุนการลงทุน โครงการส่งเสริมการลงทุนด้านอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนด้วยเงินทุนหมุนเวียน (ESCO Revolving Fund) ต่อมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมย่อมได้มาตรฐานหรือมีความพร้อมในการเริ่มต้นเดินระบบได้จริงเช่นการทดสอบดังกล่าวเช่นเดียวกัน เพราะเครื่องที่เข้ามาเป็นเครื่องเก่า ส่วนชุดเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้าที่ทำการเข้าซื้อดังกล่าวจากมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมเป็นเครื่องใหม่และมีมาตรฐาน จึงย่อมถือได้ว่าระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์แล้วเสร็จและมีการทดสอบการทำงานของอุปกรณ์หลักเรียบร้อยแล้ว ผ่านการทดสอบของที่ปรึกษาผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงควรได้รับสนับสนุนเงินงวดที่ ๒ ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงต่อมาว่า ภายหลังการทดสอบการเดินระบบแล้ว ผู้ฟ้องคดียังติดตามและดำเนินการโครงการต่อเนื่องเป็นลำดับเรื่อยมา จนแบบฟอร์มขอรับการส่งเสริมสนับสนุนการลงทุนจากมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยื่นไว้ก่อนเวลาสิ้นสุดสัญญาพิพาทภายหลังได้รับการอนุมัติและได้ทำสัญญาเข้าซื้อและทำการติดตั้งอุปกรณ์ชุดเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้าที่ทำการเข้าซื้อดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งระบบของอุปกรณ์ดังกล่าวทำงานได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ สามารถนำก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้จากผลผลิตทางการเกษตร เช่น น้ำเสียในชุมชน กากมัน กากอ้อย เป็นต้น ไปใช้ประโยชน์ และได้ทำการขานานไฟฟ้าและทำสัญญาขายไฟฟ้าให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดอำนาจเจริญจนปัจจุบัน ต่อมา ในเดือนเมษายน ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดียื่นแบบฟอร์มขอรับการส่งเสริมสนับสนุนการลงทุนจากมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการลงทุนโครงการส่งเสริมการลงทุนด้านอนุรักษ์พลังงานในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ (ครั้งที่ ๒๘) เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๘ มีมติให้มูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการลงทุนโครงการเข้าซื้อเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้าให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาเข้าซื้อชุดเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้ามาทำการติดตั้งในโครงการดังกล่าวจนแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานได้ออกใบอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ผลิตพลังงานควบคุม เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้ออกใบอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าที่มีกำลังผลิตติดตั้งไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์ วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๘

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีได้เริ่มทดสอบขนานไฟฟ้ากับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นแบบแจ้งความประสงค์จะเริ่มประกอบกิจการ โดยจะเริ่มประกอบกิจการไฟฟ้า ในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการนับแต่ทำสัญญาเรื่อยมาเป็นลำดับดังกล่าว แม้จะล่วงเลยกำหนดเวลาสิ้นสุดสัญญาก็ตาม

นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณารายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ลำช้า โดยผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๕๑๗๘ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ แจ้งให้ที่ปรึกษาโครงการเข้าตรวจสอบการดำเนินงานของผู้ฟ้องคดีภายหลังจากกำหนดระยะเวลาตามสัญญาพิพาทสิ้นสุดลงแล้ว จึงถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ถือเอากำหนดระยะเวลาสิ้นสุดสัญญาเป็นสาระสำคัญ ซึ่งผลจากการพิจารณาที่ล่าช้าทำให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ได้รับความเสียหายต้องขาดเงินทุน ไม่มีโอกาสดำเนินการตามสิทธิที่มีในสัญญาหรือมีทางเลือกอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อแก้ไขปัญหาก่อนวันสิ้นสุดสัญญา และเป็นเหตุที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามความประสงค์ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ โดยภายหลังจากที่ปรึกษาโครงการของผู้ถูกฟ้องคดีได้เข้าตรวจสอบสถานที่ก่อสร้างในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ในเวลานั้น ผู้ฟ้องคดีไม่ทราบมาก่อนว่าการที่ผู้ฟ้องคดีเข้าเครื่องกำเนิดไฟฟ้ามาทำการทดสอบ ที่ปรึกษาโครงการจะไม่สามารถตรวจรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ได้ ผู้ฟ้องคดีเพิ่งทราบภายหลังจากการติดตามสอบถามจากที่ปรึกษาโครงการ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ไปยังผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อขอขยายระยะเวลาสัญญาออกไปอีก ๑ ปี เมื่อตามสัญญาพิพาทไม่ได้มีข้อกำหนดให้สัญญาเลิกกันทันทีก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะบอกเลิกสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีจึงควรมีหนังสือบอกกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามสัญญาภายในเวลาอันสมควรก่อน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญาผู้ฟ้องคดีโดยอ้างว่า เนื่องจากขาดอุปกรณ์นำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ จึงเป็นข้ออ้างที่ไม่ชอบ เพราะเป็นผลที่เกิดจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิจารณาล่าช้าพ้นกำหนดเวลาสิ้นสุดสัญญาแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีไม่อาจอ้างข้ออ้างที่ไม่เป็นชอบดังกล่าวมาบอกเลิกสัญญาได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่เห็นพ้องด้วยกับการที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้บอกเลิกสัญญาตามหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ เป็นการใช้สิทธิโดยชอบตามสัญญาแล้ว เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการโครงการจนเกิดขึ้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ต้องการมุ่งใจ ส่งเสริมพัฒนาและสนับสนุนพลังงานสะอาด ผู้ฟ้องคดีจึงควรได้รับการจ่ายเงินตามผลงานที่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสัญญานี้

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้คำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ ในอัตราร้อยละ ๔๕ ของวงเงินสนับสนุนเป็นเงิน ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท และเงินสนับสนุน งวดที่ ๓ ในอัตราร้อยละ ๒๕ ของวงเงินสนับสนุน

/เป็นเงิน...

เป็นเงิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ถูกฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อเชิญชวนให้ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมที่มีความสนใจในการจัดทำระบบก๊าซชีวภาพจากน้ำเสีย/ของเสียในโรงงานอุตสาหกรรม ยื่นข้อเสนอเพื่อขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานเพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้เทคโนโลยีก๊าซชีวภาพอย่างแพร่หลายในประเทศไทย โดยอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจ ทั้งนี้ ตามสัญญาพิพาท ข้อ ๔ กำหนดให้ผู้ได้รับเงินสนับสนุนส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ เมื่อก่อสร้างติดตั้งระบบผลิตก๊าซชีวภาพและระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์แล้วเสร็จ และมีการทดสอบการทำงานของอุปกรณ์หลักเรียบร้อยแล้ว ประกอบข้อ ๑๒.๒ กำหนดว่า เมื่อครบกำหนดส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ หรือรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ และ/หรือรวมวันที่ขอขยายระยะเวลาตามข้อ ๑๐ แล้ว ผู้ได้รับเงินสนับสนุนไม่ส่งรายงานความก้าวหน้าหรือส่งแต่ไม่ครบถ้วนหรือไม่เรียบร้อย สนพ. มีสิทธิบอกเลิกสัญญาที่เหลือดังกล่าว และข้อ ๑๒.๓ กำหนดว่า เมื่อครบกำหนดส่งรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ครั้งที่ ๓ (เดือนที่ ๙ นับจากวันลงนามในสัญญา) แล้ว ผู้ได้รับเงินสนับสนุนไม่ส่งรายงานความก้าวหน้าหรือไม่เริ่มดำเนินการก่อสร้างระบบก๊าซชีวภาพ สนพ. มีสิทธิบอกเลิกสัญญาที่เหลือดังกล่าว ดังนั้น ผู้ได้รับเงินสนับสนุนจะต้องดำเนินการจัดทำระบบก๊าซชีวภาพ โดยต้องก่อสร้างติดตั้งระบบผลิตก๊าซชีวภาพและระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ เมื่อผู้ฟ้องคดีสมัครใจเข้าทำสัญญารับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีทราบและยอมรับเงื่อนไขอันเป็นสาระสำคัญของสัญญาแล้ว และเมื่อผู้ฟ้องคดีมีสถานะเป็นผู้ได้รับเงินสนับสนุนตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีย่อมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญา การที่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถจัดหาติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ให้แล้วเสร็จพร้อมที่จะเริ่มต้นเดินระบบได้ เนื่องจากอยู่ระหว่างจัดซื้อผ่านมูลนิธิการอนุรักษ์พลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม แต่กลับนำเครื่องเข้าที่ผู้ฟ้องคดีดำเนินการเข้ามาเพื่อให้ที่ปรึกษาตรวจสอบและทดสอบ และนำผลการทดสอบดังกล่าวประกอบการจัดทำรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ เพื่อยื่นต่อผู้ถูกฟ้องคดีให้จ่ายเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ และเงินสนับสนุน งวดที่ ๓ ย่อมเป็นการกระทำที่ขัดกับหลักสุจริตทั่วไปและหลักสัญญาต้องเป็นสัญญาซึ่งผู้ฟ้องคดีทราบและพึงปฏิบัติในฐานะคู่สัญญา

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ได้ยื่นแบบฟอร์มขอรับการส่งเสริมสนับสนุนการลงทุนโครงการส่งเสริมการลงทุนด้านอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนด้วยเงินทุนหมุนเวียน (ESCO Revolving Fund) ภายใต้โครงการส่งเสริมการลงทุนด้านอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนด้วยเงินทุนหมุนเวียน ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ของกรมพัฒนาพลังงานและอนุรักษ์พลังงานทดแทน

/กระทรวง...

กระทรวงพลังงาน ซึ่งมีมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมเป็นผู้บริหารในโครงการให้เช่าซื้ออุปกรณ์ประสิทธิภาพตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๘ อันเป็นเวลาก่อนสิ้นสุดสัญญาพิพาทในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ แต่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับอนุมัติการสนับสนุนการลงทุนจากโครงการดังกล่าวภายหลังจากที่สัญญาพิพาทสิ้นสุดลง เหตุดังกล่าวจึงไม่ใช่ความผิดและบกพร่องของผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ฟ้องคดีในฐานะคู่สัญญาพิพาทย่อมต้องรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนในการปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขแห่งสัญญา รวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญาด้วย แม้ผู้ฟ้องคดีจะได้ยื่นขอรับการสนับสนุนการลงทุนโครงการส่งเสริมการลงทุนด้านอนุรักษ์พลังงานฯ ก่อนสิ้นสุดสัญญาพิพาท แต่ก็เป็นเวลาภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้ส่งรายงานก้าวหน้า ฉบับที่ ๑ ซึ่งมีเงื่อนไขสำคัญตามสัญญาพิพาทว่า ผู้ฟ้องคดีต้องมีการก่อสร้าง ติดตั้งระบบผลิตก๊าซชีวภาพ และระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์แบบพร้อมที่จะเริ่มต้นเดินระบบแล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีย่อมต้องคาดการณ์ได้ว่าการที่รอรับการสนับสนุนเงินการลงทุนดังกล่าวอาจทำให้เกิดความล่าช้าในการจัดหาอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ หรืออาจไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญาได้ ประกอบกับการได้เงินสนับสนุนการลงทุนของผู้ฟ้องคดีในโครงการส่งเสริมการลงทุนด้านอนุรักษ์พลังงานฯ ก็เป็นคนละโครงการกับที่ผู้ฟ้องคดีได้รับตามสัญญาพิพาท ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจยกข้อกล่าวอ้างดังกล่าวว่าเป็นเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาพิพาทได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่อาจปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขอันเป็นสาระสำคัญของสัญญาได้ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีผิดสัญญาและผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิบอกเลิกสัญญา แม้ต่อมาภายหลัง ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาเช่าซื้อชุดเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์มาทำการติดตั้งในโครงการดังกล่าวจนแล้วเสร็จก็ตาม แต่ก็เป็นเวลาภายหลังจากที่สัญญาสิ้นสุดลงแล้ว ดังนั้น ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ถือเอาระยะเวลาสิ้นสุดสัญญาเป็นสาระสำคัญ เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ แจ้งให้มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ปรึกษาโครงการของผู้ถูกฟ้องคดี ดำเนินตรวจสอบผลการดำเนินงานของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ล่วงพ้นวันสิ้นสุดสัญญาแล้ว (๓๐ กันยายน ๒๕๕๘) นั้น การที่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ให้แล้วเสร็จพร้อมที่จะเริ่มต้นเดินระบบภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามสัญญาพิพาทได้ ย่อมหมายถึงผู้ฟ้องคดีไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขอันเป็นสาระสำคัญของสัญญาได้ อันถือเป็นการผิดสัญญา แม้จะปรากฏข้อเท็จจริงต่อมาว่าเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๙ ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาเช่าซื้อเครื่องกำเนิดไฟฟ้ากับมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมก็ตาม เหตุดังกล่าวจึงไม่ได้เกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการตรวจสอบรายงานการความก้าวหน้า ฉบับที่ ๑ ล่าช้าแต่อย่างใด ประกอบกับศาลปกครองชั้นต้นได้วินิจฉัยแล้วว่า หลังจากที่ผู้ฟ้องคดี

/ไม่มีหนังสือ...

ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นวันสิ้นสุดสัญญาแล้ว ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือติดตามทวงถามผลการพิจารณาจากผู้ถูกฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีไม่ได้แสดงพยานหลักฐานใดว่าหากผู้ถูกฟ้องคดีมีการพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายในกำหนดเวลาแล้ว ผู้ฟ้องคดีจะสามารถนำเครื่องกำเนิดไฟฟ้าหรืออุปกรณ์การนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์มาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำการตรวจสอบและทดสอบการทำงานของอุปกรณ์ดังกล่าวได้ภายในกำหนดเวลาตามสัญญา ประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาเช่าซื้อเครื่องกำเนิดไฟฟ้ากับมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นเวลาหลังจากครบกำหนดเวลาตามสัญญาไปแล้วเกือบปี ดังนั้น แม้จะฟังได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณารายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ สำข้าเกินสมควร แต่ความล่าช้าดังกล่าวก็ไม่ถึงขนาดที่จะทำให้การบอกเลิกสัญญาดังกล่าวไม่ชอบแต่อย่างใด

ส่วนกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นใช้ดุลพินิจลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วย เนื่องจากเงินหลักประกันตามหนังสือค้ำประกันและหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา มิใช่เบี้ยปรับ แต่เป็นเงินค่าเสียหายตามข้อตกลงของสัญญาพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีต้องชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเมื่อผู้ฟ้องคดีไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญานั้นได้หรือผิดสัญญาอันเป็นไปตามข้อตกลงของสัญญาพิพาทซึ่งคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้ทำการตกลงกันไว้ และเงินค่าเสียหายก็ไม่สูงเกินส่วน เนื่องจากจำนวนค่าเสียหายที่ตกลงกันในสัญญาพิพาทก็ไม่สูงเกินจำนวนหลักประกันเงินสนับสนุนที่ผู้ฟ้องคดีจ่ายล่วงหน้าให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีตามสัญญาพิพาท โดยการกำหนดหลักประกันการจ่ายเงินล่วงหน้านี้สอดคล้องกับระเบียบสำนักงานนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งในปัจจุบัน พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ยังคงนำหลักการกำหนดหลักประกันดังกล่าวมาใช้กับการจัดทำสัญญาด้วย ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิขอปรับลดหรือยกเว้นไม่ชำระเงินจำนวนดังกล่าวได้ และเมื่อผู้ฟ้องคดียอมชำระเงินค่าเสียหายดังกล่าวให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเรียบร้อยแล้ว ย่อมถือว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิฟ้องขอลดหรือขอคืนเงินที่ชำระไปแล้วได้ แต่หากเงินหลักประกันตามหนังสือค้ำประกันและหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาเป็นเบี้ยปรับตามที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยการใช้ดุลพินิจของศาลปกครองชั้นต้นที่ให้ลดเบี้ยปรับในประเด็นดังกล่าวก็ไม่เป็นไปตามข้อกฎหมาย เนื่องจากตามมาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้กำหนดในตอนท้ายว่า “...เมื่อได้ใช้เงินตามเบี้ยปรับแล้วสิทธิเรียกร้องขอลดก็เป็นอันขาดไป” เมื่อคดีนี้ เบี้ยปรับตามกรณีพิพาทได้ถูกริบและถูกชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยครบถ้วนแล้วก่อนที่จะ

/จะมีคดีพิพาท...

จะมีคดีพิพาทขึ้นสู่ศาลปกครอง สิทธิเรียกร้องขอลดเงินเบี้ยปรับของผู้ฟ้องคดีย่อมหมดไป แม้ว่าเบี้ยปรับนั้นสูงเกินส่วนก็ตาม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าการที่ศาลปกครองชั้นต้นจะใช้อำนาจดุลพินิจลดเบี้ยปรับลงได้นั้นต้องเป็นเบี้ยปรับที่สูงเกินส่วนและยังมิได้มีการชำระเบี้ยปรับโดยครบถ้วนแล้วเท่านั้น ทั้งนี้ เทียบเคียงกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๕๒๐/๒๕๕๗

ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับการที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหลักประกันเงินสนับสนุนให้แก่ผู้ฟ้องคดี กล่าวคือ เมื่อในการจัดส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้แนบเอกสารใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) และยังคงดำเนินการก่อสร้างติดตั้งระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาอันถือเป็นเงื่อนไขตามสัญญาที่คู่สัญญาต่างต้องยึดถือปฏิบัติ ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้ยืนยันหลักการดังกล่าวแล้วว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญาตามหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๑๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ เป็นการใช้สิทธิโดยชอบตามสัญญาแล้ว และมีสิทธิรับหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหรือหลักประกันเงินสนับสนุนที่ผู้ฟ้องคดีได้มอบไว้กับผู้ถูกฟ้องคดี อย่างไรก็ตาม คำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นในส่วนที่วินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติงานตามสัญญาโดยส่วนใหญ่ครบถ้วน อีกทั้งสาเหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีการพิจารณารายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และมีการแจ้งผลที่ล่าช้านั้นขัดแย้งกับส่วนที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า เครื่องกำเนิดไฟฟ้าถือเป็นอุปกรณ์สำคัญของระบบรายการนำก๊าซไปใช้ประโยชน์ที่ต้องมีและใช้ในการทดสอบ อันเป็นเครื่องเฉพาะที่ใช้ในการดำเนินการดังกล่าว และผู้ถูกฟ้องคดีมีการพิจารณารายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ล่าช้าเกินสมควร แต่ความล่าช้าดังกล่าวก็ไม่ถึงขนาดที่จะทำให้การบอกเลิกสัญญาดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินงานโครงการนี้ต่อไปโดยเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๙ ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาเช่าซื้อชุดเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้าและอุปกรณ์จากมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมมาทำการติดตั้งในโครงการดังกล่าวจนแล้วเสร็จ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วยเนื่องจากนิติสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญาดังกล่าวสิ้นสุดลงจากการกระทำผิดเงื่อนไขแห่งสัญญาของผู้ฟ้องคดี และระยะเวลาการปฏิบัติตามสัญญาเป็นอันสิ้นสุดลงแล้ว เมื่อข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่า เครื่องกำเนิดไฟฟ้าถือเป็นอุปกรณ์สำคัญของระบบรายการนำก๊าซไปใช้ประโยชน์ที่ต้องมีและใช้ในการทดสอบ การที่ผู้ฟ้องคดีใช้วิธีนำเครื่องเข้าที่ผู้ฟ้องคดีดำเนินการเข้ามาเพื่อให้ที่ปรึกษาโครงการตรวจสอบและทดสอบ และนำผลการทดสอบดังกล่าวมาประกอบการจัดทำรายการความก้าวหน้า ฉบับที่ ๑ เพื่อยื่นต่อผู้ถูกฟ้องคดีให้จ่ายเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ จำนวน ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท และเงินสนับสนุน งวดที่ ๓ จำนวน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จึงขัดกับหลักสุจริตทั่วไป และหลักสัญญาต้องเป็นสัญญา (Pacta Sunt Servanda) ที่วิญญูชนซึ่งเป็นผู้ประกอบการ

/เอกชนฟัง...

เอกชนพึงกระทำตามเงื่อนไขแห่งสัญญา เนื่องจากผู้ฟ้องคดีต้องใช้ความระมัดระวังมิให้ละเลยภาระหน้าที่ของตนซึ่งจะมีผลเป็นการละเมิดสัญญา ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่เห็นพ้องด้วยกับการที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การที่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญานี้ได้มิได้เกิดจากความจงใจที่จะไม่ปฏิบัติตามสัญญา นอกจากนี้ โดยที่โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานได้รับเงินจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งการให้เงินของผู้ถูกฟ้องคดีต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์การใช้เงินกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เช่น เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนสำหรับดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงานหรือแก้ไขปัญหาล้างแวลดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงาน เป็นต้น ไม่ได้มีลักษณะเป็นการให้เปล่าตามที่ศาลปกครองชั้นต้นได้วินิจฉัย นอกจากนี้ เงินกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานจะถูกจัดเก็บมาจากน้ำมันค่าปลีกในทุกๆ ลิตรที่ประชาชนไปเติมน้ำมันเชื้อเพลิง โดยอัตราการเก็บเงินเข้ากองทุนจะอยู่ที่เท่าใดขึ้นอยู่กับนโยบายด้านพลังงานและมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนดจึงเห็นได้ว่า การให้เงินกองทุนไม่ได้มีลักษณะเป็นการให้เปล่าโดยไม่ยึดโยงกับวัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและผลสัมฤทธิ์ของนโยบายสนับสนุนการผลิตก๊าซชีวภาพภายในกรอบระยะเวลา อีกทั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของส่วนราชการ ซึ่งการดำเนินโครงการภายใต้แผนอนุรักษ์พลังงานตามวัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานก็มิได้มีขึ้นเพื่อแสวงหากำไรอยู่แล้ว เนื่องจากต้องการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพลังงานสะอาดรูปแบบใหม่เป็นอีกทางเลือกของการใช้พลังงานให้แพร่หลายมากขึ้น โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมมีขึ้นเพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพ มีความพร้อม ด้วยความสมัครใจสามารถลงทุนจัดสร้างระบบผลิตก๊าซชีวภาพให้เกิดขึ้นในประเทศไทยได้อย่างเต็มรูปแบบ หากผู้ประกอบการเอกชนสามารถดำเนินโครงการสำเร็จตามเงื่อนไขสัญญาก็จะเป็นประโยชน์แก่เอกชนรายนั้น โดยได้ผลตอบแทนจากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าซึ่งพลังงานหลักมาจากผลผลิตการเกษตรเหลือใช้ เช่น กากอ้อย กากมัน เป็นต้น

สำหรับกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหลักประกันเงินสนับสนุนที่ริบไปจากผู้ฟ้องคดีแล้วให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วยกับการใช้ดุลพินิจลดเบี้ยปรับในคดีนี้ โดยเห็นว่าการใช้ดุลพินิจของศาลปกครองชั้นต้นไม่ชอบด้วยหลักการและเหตุผลตามมาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และไม่เป็นไปตามหลักความเหมาะสมและหลักแห่งความได้สัดส่วน

/กล่าวคือ...

กล่าวคือ ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยไม่เป็นไปตามบทบัญญัติมาตราดังกล่าว โดยไม่นำความใน
ตอนท้ายของมาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “...เมื่อได้ใช้เงินตามเบี้ยปรับแล้วสิทธิเรียกร้อง
ชดเชยก็เป็นอันขาดไป” ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่เป็นสาระสำคัญแห่งบทบัญญัติกฎหมายมาวินิจฉัยด้วย
แม้ศาลจะได้วินิจฉัยว่าเบี้ยปรับสูงเกินส่วนและจะลดเบี้ยปรับลง แต่เมื่อก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล
ผู้ฟ้องคดีได้ชำระเบี้ยปรับให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยไม่อิดเอื้อนจนครบถ้วนแล้วก่อนที่จะมีการฟ้องคดี
ต่อศาลปกครอง จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ใช้เงินตามเบี้ยปรับแล้ว สิทธิร้องขอชดเชยย่อมหมดไป
เพราะการที่ผู้ฟ้องคดียอมใช้เงินไปตามเบี้ยปรับเป็นการรับอยู่ในตัวแล้วว่าเบี้ยปรับไม่สูงเกินส่วน
ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นจะใช้อำนาจดุลพินิจลดเบี้ยปรับลงได้นั้นต้องเป็นเบี้ยปรับที่สูงเกินส่วนและ
ยังมิได้มีการชำระเบี้ยปรับโดยครบถ้วนแล้วเท่านั้น ทั้งนี้ เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกา
ที่ ๑๖๕๒๐/๒๕๕๗

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น
เป็นยกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีแก้ข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบการรายใหม่และมีขนาดเล็กมาก
จึงยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินโครงการนี้ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ยื่นแบบฟอร์มขอรับ
การส่งเสริมสนับสนุนการลงทุน โครงการส่งเสริมการลงทุนด้านอนุรักษ์พลังงานและพลังงาน
ทดแทนด้วยเงินทุนหมุนเวียน (ESCO Revolving Fund) ต่อมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม
ในฐานะผู้บริหารโครงการให้เข้าซื้ออุปกรณ์ประสิทธิภาพตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๘ ซึ่งเป็น
ระยะเวลาก่อนสิ้นสุดสัญญาพิพาทในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ แต่ปรากฏว่ากรมพัฒนาพลังงาน
ทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) ได้แจ้งให้ทราบว่า ในการประชุมคณะกรรมการลงทุน
โครงการส่งเสริมการลงทุนด้านอนุรักษ์พลังงาน ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ (ครั้งที่ ๒๘) เมื่อวันที่
๕ กันยายน ๒๕๕๙ มีมติอนุมัติให้มูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการลงทุนโครงการ
เข้าซื้อเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้า (Gas Engine) พร้อมอุปกรณ์ประกอบระบบแก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็น
ระยะเวลาก่อนสิ้นสุดสัญญาและโครงการแล้ว ตามพฤติการณ์ดังกล่าวจึงไม่ใช่ความผิดและ
บกพร่องของผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดียังได้ดำเนินโครงการนี้ต่อเนื่องจนแล้วเสร็จ กรณีจึงถือว่า
มีโครงการเกิดขึ้นบรรลุวัตถุประสงค์ตามสัญญาพิพาทแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้เป็นฝ่ายผิดสัญญา
นอกจากนี้ โดยที่เครื่องกำเนิดไฟฟ้า (generator) ที่จะนำมาใช้ในโครงการอยู่ระหว่างการจัดซื้อ
ผ่านมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม ระหว่างรอผลการพิจารณาจากผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดี
ยังมีความประสงค์ดำเนินโครงการนี้ต่อไป ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
ไปยังผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อขอขยายระยะเวลาสัญญาออกไปอีก ๑ ปี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ
ที่ พน ๐๖๐๖/๑๔๒๕ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙ ปฏิเสธ และต่อมาได้มีหนังสือ
ที่ พน ๐๖๐๖/๑๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ บอกเลิกสัญญาผู้ฟ้องคดี พร้อมทั้งรับ

/หลักประกัน...

หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่เคยได้ชำระเบี้ยปรับที่ถูกปรับโดยไม่อดเอื้อนตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์แต่อย่างใด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับแคชเชียร์เช็คจากธนาคารตามจำนวนเงินการค้ำประกัน จึงมิใช่ว่าผู้ฟ้องคดียอมรับนำแคชเชียร์เช็คไปมอบให้ผู้ถูกฟ้องคดีโดยมิอดเอื้อน และไม่ใช้กรณีที่เมื่อได้ใช้เงินตามเบี้ยปรับแล้วสิทธิเรียกร้องขอลดก็เป็นอันขาดไปตามตอนท้ายของมาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์แต่อย่างใด

ผู้ฟ้องคดีชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้าที่นำมาติดตั้งในโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นแบบฟอร์มขอรับการสนับสนุนจากมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๘ ก่อนจะสิ้นสุดโครงการดังกล่าว ทั้งนี้ มูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมได้ทำหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๗ ให้การรับรองว่าทางมูลนิธิและผู้ฟ้องคดีได้ช่วยกันคัดเลือกเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพสำหรับโครงการแล้ว

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๗ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน พิจารณาคำแถลงเป็นหนังสือและคำแถลงด้วยวาจาของผู้ฟ้องคดี และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้าน คำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ และพยานหลักฐานอื่นจากการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาลแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ขนาดเล็ก ก่อตั้งขึ้นเพื่อประกอบกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากก๊าซชีวภาพ กำลังการผลิตไม่เกิน ๑ เมกะวัตต์ เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้สืบเนื่องมาจากกระทรวงพลังงานได้มีนโยบายสนับสนุนการผลิตก๊าซชีวภาพเพื่อเป็นทางเลือกการใช้พลังงานของประเทศไทย และคณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานได้อนุมัติเงินกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน แผนพลังงานทดแทน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕ ในวงเงินจำนวน ๓,๘๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี โดยมีระยะเวลาดำเนินการตามโครงการดังกล่าวภายใน ๖๐ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๖ ซึ่งต่อมาได้รับอนุมัติให้ขยายระยะเวลาสิ้นสุดโครงการเป็นวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ โดยผู้ถูกฟ้องคดีได้ประกาศเชิญชวนผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมให้ยื่นข้อเสนอโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อขอรับเงินสนับสนุนค่าก่อสร้างระบบก๊าซชีวภาพจากกองทุน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วม

/โครงการ...

โครงการดังกล่าว และได้ทำสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม (ส่วนผู้เข้าร่วมโครงการ) ปราบฏตามสัญญาเลขที่ ๕๕ - ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ โดยสัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันลงนามในสัญญาจนถึงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘ แต่ต่อมาได้รับการขยายระยะเวลาเป็นสิ้นสุดสัญญาในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีตกลงจัดสรรเงินสนับสนุนให้แก่ผู้ฟ้องคดีในวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งในวันทำสัญญา ผู้ฟ้องคดีได้มอบหนังสือคำประกันของธนาคารออมสิน สาขาอำนาจเจริญ เลขที่ ๗๕๐๑ - ๐๐๐๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ จำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา โดยในสัญญากำหนดให้แบ่งจ่ายเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ได้รับเงินสนับสนุนเป็น ๓ งวด ดังนี้ งวดที่ ๑ จ่ายร้อยละ ๓๐ ของวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนเป็นเงินจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อผู้ฟ้องคดีลงนามในสัญญาขอรับเงินสนับสนุนและทำหนังสือขอเบิกเงินสนับสนุนงวดที่ ๑ เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีเรียบร้อยแล้ว และได้ส่งมอบหนังสือคำประกัน (หลักประกันเงินสนับสนุน) ของธนาคารพาณิชย์ เป็นจำนวนเงินเท่ากับร้อยละ ๓๐ ของวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งส่งมอบเอกสารเพิ่มเติมให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยครบถ้วน ถูกต้องสมบูรณ์และผู้ถูกฟ้องคดีให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว งวดที่ ๒ จ่ายร้อยละ ๗๕ ของวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนหักด้วยเงินที่ได้จ่ายในงวดที่ ๑ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ครบจำนวนตามกำหนดเวลาการจัดส่ง และงวดที่ ๓ จ่ายร้อยละ ๒๕ ของวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนเมื่อผู้ฟ้องคดีส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ และรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือนครบจำนวนตามกำหนดเวลาจัดส่งและผู้ถูกฟ้องคดีให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว สำหรับการตรวจรับงาน ผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำสัญญาว่าจ้างมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นที่ปรึกษาติดตามโครงการในพื้นที่ติดตั้งระบบและกลั่นกรองรายงานความก้าวหน้าเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดี

หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินสนับสนุน งวดที่ ๑ จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากผู้ถูกฟ้องคดี พร้อมส่งมอบหนังสือคำประกันของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาปทุมราชวงศา เลขที่ ค.ปทร. ๐๐๐๑๙/๒๐๑๐๖๘/๐๐๐๑/๕๗ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๗ จำนวนเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อเป็นหลักประกันเงินสนับสนุนสำหรับการจ่ายเงินนั้นแล้ว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ จัดส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ พร้อมขอเบิกเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ จำนวน ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมขอคืนหลักประกันเงินสนับสนุน โดยระหว่างนั้นผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ส่งรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ฉบับที่ ๘ (ระหว่างเดือนมกราคม - เดือนมีนาคม ๒๕๕๘) และมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ส่งรายงานความก้าวหน้า

/ราย ๓ เดือน...

ราย ๓ เดือน ฉบับที่ ๙ (ระหว่างเดือนเมษายน - เดือนมิถุนายน ๒๕๕๘) และในวันสิ้นสุดสัญญา คือ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีได้ส่งรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือน ฉบับที่ ๑๐ (ระหว่างเดือนกรกฎาคม - เดือนกันยายน ๒๕๕๘) และส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณา พร้อมขอเบิกเงินสนับสนุนงวดที่ ๓ จำนวน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๕๑๗๘ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ ของผู้ฟ้องคดีให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นซึ่งเป็น ที่ปรึกษาโครงการตรวจสอบผลการดำเนินงานเบื้องต้นตามรายงานดังกล่าว ต่อมา มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๑๔.๔.๑๐/๕๙๘ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ แจ้งผลการตรวจสอบรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ รายผู้ฟ้องคดีว่า ก่อสร้างแล้วเสร็จ แต่รายงานไม่สมบูรณ์ ต้องขอข้อมูลเพิ่มเติม ส่วนรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ ตรวจวัดไม่ได้ รายงานไม่สมบูรณ์ ต้องขอข้อมูลเพิ่มเติม และยังไม่ทำการเชื่อมต่อกับการไฟฟ้า ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/ว ๕๓๕๒ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมตามผลการตรวจสอบดังกล่าว หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๕๘๑๗ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แจ้งให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นตรวจสอบความสมบูรณ์ของรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ อีกครั้ง หลังจากนั้น มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๑๔.๔.๑๐/๖๖๙ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ส่งรายงานสรุปผลรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ ๑ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบว่า จากการตรวจสอบสถานที่ก่อสร้างของผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ พบว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทำการก่อสร้างระบบผลิตก๊าซชีวภาพ และการติดตั้งอุปกรณ์ประกอบระบบอย่างถูกต้อง ครบถ้วนตามแบบและบัญชีแสดงปริมาณราคา และวัสดุทุกประการ แต่ขาดอุปกรณ์นำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์เนื่องจาก generator (เครื่องกำเนิดไฟฟ้า) ที่จะนำมาใช้ในโครงการอยู่ระหว่างการจัดซื้อผ่านมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมซึ่งผู้ฟ้องคดีได้เช่าเครื่องกำเนิดไฟฟ้ามาเพื่อให้ที่ปรึกษาโครงการทำการทดสอบการทำงานของอุปกรณ์หลัก ดังนั้น จึงสรุปผลการตรวจสอบในส่วนของความก้าวหน้าในการก่อสร้างระบบก๊าซชีวภาพและส่วนประกอบต่างๆ ว่า ไม่ผ่าน ในระหว่างรอผลการพิจารณาจากผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีขอขยายระยะเวลาสัญญาพิพาทออกไปอีก ๑ ปี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๑๔๒๕ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมได้สิ้นสุดระยะเวลาการดำเนินโครงการแล้วเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ จึงไม่สามารถดำเนินการขยายระยะเวลาสัญญาชำระเงินสนับสนุนตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอได้ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๑๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ผู้ฟ้องคดีดำเนินการก่อสร้างระบบผลิตก๊าซชีวภาพไม่แล้วเสร็จเนื่องจากขาดอุปกรณ์การนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดซื้อ ส่งผลให้

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติผิดสัญญา ข้อ ๑๒.๒ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงขอใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาชำระเงินสนับสนุนดังกล่าว พร้อมริบหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหลักประกันเงินสนับสนุน และได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๑๕๖๕ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ และหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๑๕๖๖ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ เรียกให้ธนาคารออมสินและธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) นำแคชเชียร์เช็คมาชำระแก่ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อแลกเปลี่ยนหลักประกันกรณีที่ผู้ฟ้องคดีผิดสัญญา โดยผู้ถูกฟ้องคดีได้รับแคชเชียร์เช็คจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารออมสิน ตามจำนวนเงินการค้ำประกันแล้วเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ และวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ ตามลำดับ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน อุทธรณ์การบอกเลิกสัญญาและขอให้ดำเนินการจ่ายเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ พร้อมคืนหนังสือค้ำประกันให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๒๖๘๒ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ แจ้งยืนยันการเลิกสัญญาของผู้ฟ้องคดี พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่าสัญญาพิพาทได้สิ้นสุดลงไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งบอกเลิกสัญญาและขยายระยะเวลาตามสัญญาให้แก่ผู้ฟ้องคดี พร้อมจ่ายเงินสนับสนุนงวดที่ ๒ และงวดที่ ๓ พร้อมดอกเบี้ยจากต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี และคืนเงินหลักประกันเงินสนับสนุน และเงินหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา พร้อมดอกเบี้ยนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนค่าปรับที่ริบไปจากหลักประกันเงินสนับสนุนและหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๓,๐๑๙,๕๐๐ บาท ทั้งนี้ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด กับให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดี และค่าธรรมเนียมศาลในส่วนที่ชำระไว้เกินจำนวน ๑,๐๓๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีต้องชำระเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ และงวดที่ ๓ พร้อมทั้งคืนหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหลักประกันเงินสนับสนุนที่ริบไว้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๗๙ บัญญัติว่า ถ้าลูกหนี้สัญญาแก่เจ้าหนี้ว่าจะใช้เงินจำนวนหนึ่งเป็นเบี้ยปรับเมื่อตนไม่ชำระหนี้ก็ดี หรือไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องสมควรก็ดี เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ก็ให้ริบเบี้ยปรับ ถ้าการชำระหนี้อันจะพึงทำนั้นได้แก่งวดการอันใดอันหนึ่ง หากทำการอันนั้นฝ่าฝืนมูลหนี้เมื่อใด ก็ให้ริบเบี้ยปรับเมื่อนั้น มาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าเบี้ยปรับที่รับนั้นสูงเกินส่วน ศาลจะลดลงเป็นจำนวนพอสมควรก็ได้ ในการที่จะวินิจฉัยว่าสมควรเพียงใดนั้น ท่านให้พิเคราะห์ถึงทางได้เสียของเจ้าหนี้

/ทุกอย่าง...

ทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมาย ไม่ใช่เพียงแต่ทางได้เสียในเชิงทรัพย์สิน เมื่อได้ใช้เงินตามเบี้ยปรับแล้ว สิทธิเรียกร้องขอลดก็เป็นอันขาดไป และสัญญารับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม (ส่วนผู้เข้าร่วมโครงการฯ) เลขที่ ๕๕-๒๑๘ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ระหว่างผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้ได้รับเงินสนับสนุน กับผู้ถูกฟ้องคดี (สนพ.) ข้อ ๒ การมีผลใช้บังคับและการสิ้นสุดสัญญา กำหนดว่า สัญญานี้มีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันลงนามในสัญญา จนถึงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘ ข้อ ๔ การส่งรายงาน กำหนดว่า ผู้ได้รับเงินสนับสนุนจะส่งรายงานความก้าวหน้าการดำเนินโครงการฯ ตามรายงานความก้าวหน้าปรากฏตามเอกสารแนบท้ายสัญญา ๖ ให้แก่ สนพ. ดังนี้ รายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ เมื่อก่อสร้างติดตั้งระบบผลิตก๊าซชีวภาพและระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์แล้วเสร็จ และมีการทดสอบการทำงานของอุปกรณ์หลักเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งจะเริ่มเดินระบบ... รายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ เมื่อผู้ได้รับเงินสนับสนุนได้นำก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้ไปใช้ประโยชน์ ตามขอบข่ายการดำเนินงานตามข้อ ๓ ครบถ้วน... รายงานความก้าวหน้า ราย ๓ เดือน ผู้ได้รับเงินสนับสนุนมีหน้าที่จัดส่งรายงานความก้าวหน้าการดำเนินโครงการราย ๓ เดือน นับจากวันลงนามในสัญญา ถึงภาระหน้าที่ทั้งหลายของผู้ได้รับเงินสนับสนุนจะได้ปฏิบัติให้สำเร็จ ลุล่วงไป... ข้อ ๕ การตรวจรับงาน กำหนดว่า ข้อ ๕.๑ สนพ. ได้แต่งตั้งที่ปรึกษาติดตามโครงการ ในพื้นที่ติดตั้งระบบเพื่อติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินการของผู้ได้รับเงินสนับสนุนในสถานที่ก่อสร้าง และเพื่อพิจารณาถ่วงดุลรายงานความก้าวหน้าทุกฉบับของผู้ได้รับเงินสนับสนุน และเสนอความเห็นต่อ สนพ. ... ข้อ ๖ วงเงินสนับสนุน เงื่อนไขและวิธีการจ่ายเงินสนับสนุน กำหนดว่า ข้อ ๖.๑ สนพ. จะจัดสรรเงินสนับสนุนให้ผู้ได้รับเงินสนับสนุนในวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ... ข้อ ๖.๓ สนพ. จะจ่ายเงินให้ผู้ได้รับเงินสนับสนุนในวงเงินที่ได้รับตาม ข้อ ๖.๒ โดยแบ่งจ่ายเป็น ๓ งวด ดังนี้ งวดที่ ๑ จ่ายร้อยละ ๓๐ ของวงเงินที่ได้รับการสนับสนุน ตามข้อ ๖.๑ เป็นจำนวนเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อผู้ได้รับเงินสนับสนุนได้ดำเนินการดังต่อไปนี้ ๑. ผู้ได้รับเงินสนับสนุนได้ลงนามสัญญาขอรับเงินสนับสนุน และทำหนังสือขอเบิกเงินสนับสนุน งวดที่ ๑ เสนอต่อ สนพ. เรียบร้อยแล้ว ๒. ผู้ได้รับเงินสนับสนุนได้ส่งมอบหนังสือค้ำประกัน (หลักประกันเงินสนับสนุน) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศที่ สนพ. เห็นชอบและเพื่อเป็น หลักประกันแก่ สนพ. เป็นเงินจำนวนเท่ากับร้อยละ ๓๐ ของวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนตาม ข้อ ๖.๑ เป็นจำนวนเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ... งวดที่ ๒ จ่ายร้อยละ ๗๕ ของวงเงินที่ได้รับการ สนับสนุนตามข้อ ๖.๒ หักด้วยเงินที่ได้จ่ายในงวดที่ ๑ เมื่อผู้ได้รับเงินสนับสนุนได้ส่งรายงาน ความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือนครบถ้วนตามกำหนดเวลาการจัดส่งตามข้อ ๔ กรณีที่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมก่อสร้างใหม่ให้แนบเอกสารใบอนุญาตประกอบ กิจการโรงงาน (ร.ง.๔) ประกอบการส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และ สนพ. ให้ความเห็นชอบ เรียบร้อยแล้ว ... งวดที่ ๓ จ่ายร้อยละ ๒๕ ของวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนตามข้อ ๖.๒ เมื่อผู้ได้รับ

/เงินสนับสนุน...

เงินสนับสนุนได้ส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ และรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือนครบจำนวนตามกำหนดเวลาการจัดส่งตามข้อ ๔ และ สนพ. ให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว ข้อ ๗ หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาแก่ สนพ. ผู้ได้รับเงินสนับสนุนตกลงส่งมอบหนังสือค้ำประกัน (หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศเป็นจำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ทำสัญญาฉบับนี้ จนถึงวันที่ภาระหน้าที่ทั้งหลายของผู้ได้รับเงินสนับสนุนได้ปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงไปให้แก่ สนพ. ยึดถือไว้ หากผู้ได้รับเงินสนับสนุนไม่ส่งมอบงานให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือผู้ได้รับเงินสนับสนุนผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใดตามสัญญานี้ ผู้ได้รับเงินสนับสนุนยินยอมให้ สนพ. เรียกร้องจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา โดยมีต้องเรียกร้องจากผู้ได้รับเงินสนับสนุนก่อน วรรคสอง กำหนดว่า โดยผู้ได้รับเงินสนับสนุนได้ส่งมอบหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา เป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคารออมสิน เป็นจำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท มีผลใช้บังคับค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญา ตั้งแต่วันที่ทำสัญญาฉบับนี้จนถึงวันที่ภาระหน้าที่ทั้งหลายของผู้ได้รับเงินสนับสนุนจะได้ปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงไปให้แก่ สนพ. เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา... ข้อ ๘ หลักประกันเงินสนับสนุน วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เพื่อเป็นหลักประกันเงินสนับสนุนแก่ สนพ. ผู้ได้รับเงินสนับสนุนตกลงส่งมอบหนังสือค้ำประกัน (หลักประกันเงินสนับสนุน) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศ เป็นจำนวนเงินเท่ากับร้อยละ ๓๐ (๓๐%) ของวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนตามข้อ ๖.๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่มีการขอเบิกเงินสนับสนุนงวดที่ ๑ จนถึงวันที่ภาระหน้าที่ทั้งหลายของผู้ได้รับเงินสนับสนุนได้ปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงไปให้แก่ สนพ. ยึดถือไว้ หากผู้ได้รับเงินสนับสนุนไม่ส่งมอบงานให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือผู้ได้รับเงินสนับสนุนผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใดตามสัญญานี้ ผู้ได้รับเงินสนับสนุนยินยอมให้ สนพ. เรียกร้องจากหลักประกันเงินสนับสนุน โดยมีต้องเรียกร้องจากผู้ได้รับเงินสนับสนุนก่อน วรรคสอง กำหนดว่า โดยผู้ได้รับเงินสนับสนุนได้ส่งมอบหลักประกันเงินสนับสนุน เป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคารพาณิชย์ในประเทศ เป็นจำนวนเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเท่ากับร้อยละ ๓๐ (๓๐%) ของวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนตามข้อ ๖.๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับค้ำประกันเงินสนับสนุนตามสัญญา ตั้งแต่วันที่มีการขอเบิกเงินสนับสนุนงวดที่ ๑ จนถึงวันที่ภาระหน้าที่ทั้งหลายของผู้ได้รับเงินสนับสนุนจะได้ปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงไปให้แก่ สนพ. เพื่อเป็นหลักประกันเงินสนับสนุนตามสัญญา... ข้อ ๑๒ การบอกเลิกสัญญา วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ข้อ ๑๒.๑ ... ข้อ ๑๒.๒ เมื่อครบกำหนดส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ หรือรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ และ/หรือรวมวันที่ขอขยายระยะเวลาตามข้อ ๑๐ แล้ว ผู้ได้รับเงินสนับสนุนไม่ส่งรายงานความก้าวหน้าหรือส่งแต่ไม่ครบถ้วนหรือไม่เรียบร้อย สนพ. มีสิทธิบอกเลิกสัญญาที่เหลือดังกล่าว ... วรรคสอง กำหนดว่า การบอกเลิกสัญญาตามข้อ ๑๒.๓, ๑๒.๒ ... สนพ. มีสิทธิริบหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและ/หรือหลักประกันเงินสนับสนุนตามที่ได้รับเงินสนับสนุนได้มอบไว้กับ สนพ.

/และงดจ่าย...

และงดจ่ายเงินสนับสนุนส่วนที่ยังไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการเบิกจ่ายตามข้อ ๖ โดย สนพ. ไม่ต้องจ่ายค่าชดเชยหรือค่าเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นกับผู้ได้รับเงินสนับสนุน...

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การบอกเลิกสัญญาของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชอบด้วยข้อสัญญา เนื่องจากข้อ ๔ และข้อ ๖.๓ ของสัญญาพิพาทไม่ได้กำหนดห้ามเช่าเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ซึ่งเป็นอุปกรณ์หลักที่จะนำมาทดสอบการทำงานของระบบนำก๊าซไปใช้ประโยชน์ ประกอบกับ เทคโนโลยีที่ใช้เป็นเทคโนโลยีใหม่ที่ยังไม่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย จึงทำให้เกิดความล่าช้าในการจัดหา ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ยื่นขอซื้อเครื่องกำเนิดไฟฟ้าจากมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมไปแล้วตั้งแต่วันที่สิ้นสุดสัญญา แต่เพิ่งได้รับการอนุมัติภายหลังจากระยะเวลาตามโครงการและสัญญาพิพาทได้สิ้นสุดลงแล้ว จึงถือเป็นเหตุการณ์ที่ไม่อาจป้องกันได้ จึงไม่ใช่ความผิดและความบกพร่องของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องจ่ายเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ และงวดที่ ๓ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี กรณีจึงมีปัญหาคือต้องพิจารณาก่อนว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญา ผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำโดยชอบด้วยข้อสัญญาหรือไม่ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามรายงานความก้าวหน้าราย ๓ เดือนของผู้ฟ้องคดี ฉบับที่ ๘ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๘ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รายงานให้ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานทราบว่า ได้ดำเนินการก่อสร้างระบบก๊าซชีวภาพภายใต้โครงการคิดเป็นความก้าวหน้าประมาณร้อยละ ๗๕ ประกอบกับที่ปรึกษาโครงการได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของรายงานและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ ณ สถานที่ก่อสร้างระบบผลิตก๊าซชีวภาพของผู้ฟ้องคดีแล้วพบว่า ผู้ฟ้องคดีขาดระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ เนื่องจาก Generator ที่จะนำไปใช้ในโครงการอยู่ระหว่างการจัดซื้อผ่านมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม จึงไม่ผ่านการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงจึงเป็นที่ยุติว่า ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ผู้ฟ้องคดียังดำเนินการก่อสร้างระบบก๊าซชีวภาพตามโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมไม่แล้วเสร็จ ประกอบกับเมื่อผู้ฟ้องคดีทราบว่าเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเป็นอุปกรณ์สำคัญของระบบรายการนำก๊าซไปใช้ประโยชน์ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่จะใช้ในการทดสอบจึงย่อมต้องเป็นเครื่องเดียวกันกับที่ผู้ฟ้องคดีจะใช้ในการดำเนินการจริงเพื่อให้ที่ปรึกษาโครงการได้ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ดังกล่าวว่ามีความพร้อมที่จะเริ่มต้นเดินระบบผลิตก๊าซชีวภาพได้จริงหรือไม่ ไม่ใช่เครื่องเช่าที่ผู้ฟ้องคดีดำเนินการเช่ามาเพื่อให้ที่ปรึกษาตรวจสอบและทดสอบเท่านั้น แม้ที่ปรึกษาโครงการจะทำการทดสอบแล้วมีความเห็นว่าระบบผลิตก๊าซชีวภาพที่ผู้ฟ้องคดีจัดสร้างมีความสอดคล้องกับแบบระบบก๊าซชีวภาพตามรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ ๑ และได้ถูกจัดสร้างแล้วเสร็จครบถ้วนบริบูรณ์เพียงพอไม่น้อยกว่าที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดรายการไว้แล้วก็ตาม แต่ก็เพียงการตรวจสอบงานก่อสร้างระบบก๊าซชีวภาพและส่วนประกอบต่างๆ โดยไม่อาจทราบได้ว่าเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่จะใช้งานจริงจะให้ผลเช่นเดียวกับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ผู้ฟ้องคดีเช่ามาหรือไม่อย่างไร และในส่วนนี้ถือเป็นหน้าที่ของผู้ได้รับเงินสนับสนุนที่จะต้องจัดหาเครื่องกำเนิดไฟฟ้า

/ที่พร้อมจะใช้...

ที่พร้อมจะใช้งานจริงมาติดตั้งเพื่อดำเนินระบบผลิตก๊าซชีวภาพและระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ให้ได้กำหนดเวลาในสัญญา กรณีจึงถือว่า การส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นไปตามที่กำหนดในข้อ ๔ ของสัญญาพิพาท ส่งผลให้รายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๒ อันเป็นการรายงานเมื่อผู้ฟ้องคดีได้นำก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้ไปใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อเนื่องไม่ถูกต้องครบถ้วนตามไปด้วย เมื่อผู้ฟ้องคดีส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ไม่ครบถ้วนหรือไม่เรียบร้อย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๑๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ บอกเลิกสัญญากับผู้ฟ้องคดี จึงเป็นไปโดยชอบตามข้อ ๑๒.๒ ของสัญญาพิพาทแล้ว

ในส่วนของการจ่ายเงินสนับสนุนงวดที่ ๒ และงวดที่ ๓ เมื่อในขณะที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ จัดส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ และขอเบิกเงินสนับสนุน งวดที่ ๒ ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) โดยยังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเมื่อได้วินิจฉัยไปแล้วว่า รายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ที่ผู้ฟ้องคดีจัดส่งให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ถูกต้องครบถ้วน ประกอบกับผู้ฟ้องคดีไม่ได้แนบใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) ซึ่งข้อ ๖.๓ ของสัญญาพิพาท กำหนดให้แนบประกอบการยื่นขอเบิกจ่ายเงินสนับสนุนงวดที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงยังไม่อาจเบิกจ่ายเงินสนับสนุนงวดที่ ๒ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ และต่อมา เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๖๐๖/๑๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ บอกเลิกสัญญากับผู้ฟ้องคดี และศาลได้วินิจฉัยแล้วว่าการบอกเลิกสัญญาเป็นไปโดยชอบด้วยข้อสัญญาแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีสิทธิงดจ่ายเงินสนับสนุนในส่วนที่ยังไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการเบิกจ่ายตามข้อ ๖ แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๒ วรรคสอง ของสัญญาพิพาท ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินสนับสนุนงวดที่ ๒ และงวดที่ ๓ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด

ส่วนการรับหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาตามหนังสือคำประกันของธนาคารออมสิน สาขาอำนาจเจริญ เลขที่ ๗๕๐๑ - ๐๐๐๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ จำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท และหลักประกันเงินสนับสนุนตามหนังสือคำประกันของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาปทุมราชวงศา เลขที่ ค.ปทร. ๐๐๐๑๙/๒๐๑๐๖๘/๐๐๐๑/๕๗ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๗ จำนวนเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ผู้ฟ้องคดีมอบให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี นั้น แม้ตามข้อ ๑๒ ของสัญญาพิพาทจะให้สิทธิแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่จะรับหลักประกันดังกล่าวได้ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญาตามข้อ ๑๒.๒ ก็ตาม แต่โดยที่หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหลักประกันเงินสนับสนุนที่ผู้ฟ้องคดีส่งมอบแก่ผู้ถูกฟ้องคดีตามข้อ ๗ และข้อ ๘ ของสัญญาพิพาทนั้นเป็นการกำหนดค่าเสียหายไว้ล่วงหน้าระหว่างคู่สัญญากรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ได้รับเงินสนับสนุนไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อสัญญา จึงมีลักษณะเป็นเบี้ยปรับตามมาตรา ๓๗๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง

/และพยานชี้...

และพาณิชย์ และเบี้ยปรับที่กำหนดไว้ในสัญญา แม้จะใช้บังคับระหว่างคู่สัญญา เนื่องจากเป็นไปตามความตกลงด้วยใจสมัครของคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายและไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ตัดอำนาจศาลที่จะใช้ดุลพินิจลดค่าปรับตามสัญญาพิพาทลงเป็นจำนวนพอสมควรได้ตามมาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว โดยพิเคราะห์ถึงทางได้เสียของผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะเจ้าหนี้ทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมาย ไม่ใช่แต่เพียงทางได้เสียในเชิงทรัพย์สินเท่านั้น เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมที่ให้เงินสนับสนุนแก่ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบกิจการอุตสาหกรรมเร่งลงทุนสร้างก่อสร้างระบบผลิตก๊าซชีวภาพและนำก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้มาใช้เป็นพลังงานทดแทน อันเป็นการกระตุ้นให้เกิดการใช้เทคโนโลยีก๊าซชีวภาพอย่างแพร่หลายในประเทศไทยเพื่อช่วยแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน แม้พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีในคดีนี้จะปรากฏดังที่ได้วินิจฉัยไปข้างต้นแล้วว่า ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับที่ ๑ ผู้ฟ้องคดียังดำเนินการก่อสร้างระบบก๊าซชีวภาพไม่แล้วเสร็จ และยังไม่มีการขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) แบบประกอบพร้อมการส่งรายงานความก้าวหน้าฉบับดังกล่าวด้วย ประกอบกับผู้ฟ้องคดีใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าซึ่งเป็นเครื่องใช้ในการทดสอบระบบรายการนำก๊าซไปใช้ประโยชน์ อันถือว่าผู้ฟ้องคดียังขาดระบบนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์ก็ตาม แต่เมื่อต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) แล้ว และได้ทำสัญญาเช่าซื้อชุดเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้าและอุปกรณ์จากมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔ รวมทั้งได้ทำการติดตั้งในโครงการดังกล่าวจนสำเร็จ ซึ่งกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานได้ออกใบอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ผลิตพลังงานควบคุม เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้ออกใบอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าที่มีกำลังการผลิตติดตั้งไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้เริ่มทดสอบขนานไฟฟ้ากับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแล้วเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ และได้ยื่นแบบแจ้งความประสงค์จะเริ่มประกอบกิจการไฟฟ้า ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน โดยจะเริ่มประกอบกิจการไฟฟ้าในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้มีหนังสือที่ สกพ ๕๕๐๒/๐๓๙๓ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐ รับแจ้งความประสงค์ของผู้ฟ้องคดีไว้แล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็ได้ประกอบกิจการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากผลผลิตการเกษตรจากกากอ้อยกากมัน เป็นต้น โดยได้ทำสัญญาขายกระแสไฟฟ้าให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำนาจเจริญจนถึงปัจจุบัน จึงเห็นว่า การดำเนินการของผู้ฟ้องคดีภายหลังจากที่ผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญายังคงอยู่ในกรอบของวัตถุประสงค์ของการได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานตามโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีก๊าซชีวภาพสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม แม้ผู้ฟ้องคดีจะไม่ได้รับเงิน

/สนับสนุน...

สนับสนุนงวดที่ ๒ และงวดที่ ๓ จากผู้ถูกฟ้องคดีแล้วก็ตาม การให้ผู้ฟ้องคดีต้องชำระค่าปรับทั้งหมด จึงไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงทางได้เสียของผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะเจ้าหนี้ ทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมาย ไม่ใช่แต่เพียงทางได้เสียในเชิงทรัพย์สินเท่านั้นแล้ว จำนวนเงินค่าปรับที่ผู้ถูกฟ้องคดีรับไว้จากเงินหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหลักประกันเงินสนับสนุนเป็นเงินจำนวน ๓,๐๕๐,๐๐๐ บาท นั้น สูงเกินส่วน เห็นควรลดค่าปรับในส่วนนี้ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีลงเหลือร้อยละ ๒๐ ของหลักประกันดังกล่าวเป็นเงินจำนวน ๖๑๐,๐๐๐ บาท การที่ศาลปกครองชั้นต้นใช้ดุลพินิจลดเบี้ยปรับเงินหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหลักประกันเงินสนับสนุนให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยให้ผู้ฟ้องคดีชำระในอัตราร้อยละ ๑ ของหลักประกันดังกล่าว คิดเป็นเงินจำนวน ๓๐,๕๐๐ บาท ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

สำหรับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ก่อนยื่นฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้นำเงินมาชำระเบี้ยปรับให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีจนครบถ้วนแล้ว สิทธิเรียกร้องขอลดเบี้ยปรับจึงย่อมหมดไป เพราะการที่ผู้ฟ้องคดียอมใช้เงินตามเบี้ยปรับเท่ากับรับอยู่ในตัวแล้วว่าเบี้ยปรับไม่สูงเกินส่วน ทั้งนี้ ตามมาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ศาลจึงไม่อาจใช้ดุลพินิจลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ นั้น เห็นว่า แม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังได้ว่า ภายหลังจากผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญาพิพาท ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับแคชเชียร์เช็คจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารออมสิน ตามจำนวนเงินการค้ำประกันแล้วเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ และวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ แล้วก็ตาม แต่เมื่อเงินดังกล่าวถือเป็นค่าทดแทนความเสียหายที่คู่สัญญาฝ่ายผู้ถูกฟ้องคดีได้กำหนดไว้ล่วงหน้าอันเป็นเบี้ยปรับตามมาตรา ๓๗๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบกับการที่ผู้ค้ำประกันชำระเงินตามภาระการค้ำประกันให้แก่เจ้าหนี้ โดยนำแคชเชียร์เช็คมาแลกเปลี่ยนหลักประกัน นั้น ไม่อาจถือได้ว่าเป็นกรณีที่ลูกหนี้นำเงินค่าปรับไปชำระให้แก่เจ้าหนี้ด้วยความสมัครใจ จึงไม่ทำให้สิทธิเรียกร้องในการขอลดเบี้ยปรับของผู้ฟ้องคดีขาดไป อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น

ดังนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้รับเงินหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหลักประกันเงินสนับสนุนเป็นค่าปรับตามสัญญาไว้แล้วเป็นเงินจำนวน ๓,๐๕๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องคืนเงินค่าปรับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหลักประกันเงินสนับสนุนจำนวน ๒,๔๔๐,๐๐๐ บาท (๓,๐๕๐,๐๐๐ - ๖๑๐,๐๐๐) ให้แก่ผู้ฟ้องคดี และเมื่อกรณีนี้ ศาลวินิจฉัยว่าค่าปรับดังกล่าวสูงเกินส่วนและใช้ดุลพินิจลดค่าปรับให้แก่ผู้ฟ้องคดี มิใช่กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีผิดนัดชำระหนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ต้องชำระดอกเบี้ยจากเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนค่าปรับที่รับไปจากหลักประกันเงินสนับสนุนและหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน

/๓,๐๑๙,๕๐๐ บาท...

๓,๐๑๙,๕๐๐ บาท ทั้งนี้ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด กับให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดี และค่าธรรมเนียมศาลในส่วนที่ชำระไว้เกินจำนวน ๑,๐๓๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนค่าปรับที่ริบไปจากหลักประกันเงินสนับสนุนและหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๒,๔๕๐,๐๐๐ บาท นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์บางส่วนตามส่วนแห่งการชนะคดีให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี

นายไชยเดช ตันติเวสส
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายมานิตย์ วงศ์เสรี
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายสัมฤทธิ์ อ่อนคำ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางสุมาลี ลิ้มป้อวาท
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายวุฒิชัย ไทยเจริญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายวิรัช ร่มพงษ์พัฒนะ

